

DUK.1711.6.2020

Protokół

kontroli planowej przeprowadzonej w Żłobku Miejskim w Tychach oraz w Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy w zakresie obsługi finansowo – księkowej ww. jednostki w dniach od 27.07.2020 r. do 14.08.2020 r. przez mgr ██████████, głównego specjalistę Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy oraz mgr ██████████, inspektora Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy na podstawie upoważnień nr: 0052.1/57/20, 0052.1/58/20 z 22 lipca 2020 r. wydanych przez Prezydenta Miasta Tychy.

Zakres kontroli:

Księgowość i sprawozdawczość, gospodarka majątkiem trwałym oraz gospodarność, celowość dysponowania przyznanymi środkami budżetowymi w okresie od 1.01.2018 r. do 30.06.2020 r.

1. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.),
- Zarządzenie nr 0050/379/15 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie Regulaminu przeprowadzania kontroli przez pracowników Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

2. Dane identyfikujące jednostkę

1. Podstawa prawna funkcjonowania jednostki:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713),
- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 326 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.),
- Statut Żłobka Miejskiego w Tychach.

2. Organizacja, przedmiot i zakres działania kontrolowanej jednostki:

Żłobek Miejski w Tychach jest samodzielną jednostką gminy, nieposiadającą osobowości prawnej, działającą jako wyodrębniona jednostka budżetowa Miasta Tychy, która pokrywa swoje wydatki bezpośrednio z budżetu gminy. Mieści się w Tychach przy ul. Fitelberga. Żłobek dysponuje 150 miejscami, a działalność prowadzona jest w siedmiu grupach rozwojowych. Nadzór nad działalnością żłobka sprawuje Prezydent Miasta Tychy. Podstawowy przedmiot działalności jednostki to:

- sprawowanie opieki nad dziećmi zdrowymi w wieku od 20 tygodnia życia do końca roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia lub w przypadku gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym – 4 rok życia,
- zapewnienie dzieciom pełnego bezpieczeństwa,
- zapewnienie profesjonalnej opieki w warunkach zbliżonych do domowych, w wymiarze do 10 godzin dziennie względem każdego dziecka,
- zagwarantowanie dzieciom właściwej opieki pielęgnacyjnej oraz edukacyjnej, poprzez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb,
- prowadzenie zajęć opiekuńczo – wychowawczych i edukacyjnych właściwych do wieku rozwojowego oraz uwzględniających rozwój psychomotoryczny, emocjonalny i społeczny dziecka,
- zagwarantowanie zdrowego i racjonalnego żywienia dzieci zgodnie z obowiązującymi normami żywienia,
- współdziałanie z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci w zakresie rozwiązania problemów i metod pracy z dzieckiem poprzez prowadzenie konsultacji, udzielanie porad i w razie konieczności współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.

Obsługę finansowo – księgową oraz administracyjno – organizacyjną żłobka prowadzi Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy.

3. Kierownictwo jednostki:

- lek. pediatra ██████████ – Dyrektor Żłobka Miejskiego w Tychach od 30.12.2009 r. do nadal,
- mgr ██████████ – Dyrektor Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy od 1.08.2016 r. do nadal,
- mgr ██████████ – Główna Księgowa Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy od 1.08.2016 r. do nadal.

3. Dokumentacja poddana kontroli

- Unormowania wewnętrzne regulujące działalność jednostki,
- Sprawozdania Rb-28S, Rb-27S oraz Rb-N i Rb-Z za okresy wskazane w protokole,
- Sprawozdanie finansowe za 2019 r.,
- Zestawienia obrotów i sald za okresy wskazane w protokole kontroli,
- Dokumentacja dotycząca ewidencji i gospodarki majątkiem trwałym,
- Wyrywkowo dokumenty źródłowe, wyciągi bankowe dotyczące poniesionych wydatków,
- Kartoteki wynagrodzeń i akta osobowe pracowników, którzy otrzymali nagrody jubileuszowe w 2019 r. oraz ekwiwalenty za niewykorzystany urlop,
- Wyrywkowo dziennik za 2018 r., 2019 r. oraz 2020 r.,
- Dokumentacja związana z udzielonymi zamówieniami publicznymi,
- Dokumentacja związana z ustaleniem odpisu i gospodarowaniem środkami ZFŚS w 2019 r.

4. Ustalenia kontroli

4.1. Księgowość i sprawozdawczość jednostki

Działalność kontrolowanej jednostki uregulowano m.in. następującymi unormowaniami wewnętrznymi:

- Zarządzeniem nr 8 Dyrektora Żłobka Miejskiego w Tychach z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie wprowadzenia Regulamin Pracy Żłobka Miejskiego w Tychach wraz z zarządzeniem nr 3/2020 z 4 lutego 2020 r. w sprawie zmiany tekstu jednolitego Regulaminu Pracy Żłobka Miejskiego w Tychach,
- Zarządzeniem nr 4/2018 Dyrektora Żłobka Miejskiego w Tychach z dnia 17 maja 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu wynagradzania pracowników Żłobka Miejskiego w Tychach wraz z zarządzeniem zmieniającym nr 2/2020 z dnia 4 lutego 2020 r. Dyrektora Żłobka Miejskiego w Tychach,
- Zarządzeniem nr 6/2018 Dyrektora Żłobka Miejskiego w Tychach z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
- Zarządzenie nr 10/2014 Dyrektora Żłobka Miejskiego w Tychach z dnia 17 września 2014 r. w sprawie zasad przydzielania pracownikom Żłobka Miejskiego w Tychach środków ochrony indywidualnej, odzieży roboczej i obuwia roboczego wraz z zarządzeniem zmieniającym nr 9/2019 Dyrektora Żłobka Miejskiego w Tychach z dnia 10 grudnia 2019 r.
- Zarządzeniem nr 2/2018 Dyrektora Żłobka Miejskiego w Tychach z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Udzielania w Żłobku Miejskim w Tychach zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo Zamówień Publicznych.

Uchwałą nr XXII/383/16 Rady Miasta Tychy z dnia 23 czerwca 2016 r. została utworzona samorządowa jednostka organizacyjna Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy i nadano jej statut, która została zmieniona następującymi uchwałami nr XXXVIII/580/17 Rady Miasta Tychy z dnia 22 czerwca 2017 r. oraz nr XII/228/19 Rady Miasta Tychy z dnia 31 października 2019 r. CUW Tychy powierzono obowiązki w ramach wspólnej obsługi, o której mowa w art. 10a ustawy o samorządzie gminnym, również obsługę Żłobka Miejskiego w Tychach, w zakresie:

1. obsługi finansowo - księgowej i administracyjno – organizacyjnej, w tym kompleksowej obsługi prawnej,
2. obsługi teleinformatycznej,
3. usług rozwojowo – doradczych,
4. usług operatorskich.

Wobec powyższego Dyrektor CUW Miasta Tychy wprowadził następujące regulacje prawne:

- Zarządzenie nr 25/2017 Dyrektora Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie zmian dokumentacji opisującej przyjęte zasady polityki rachunkowości,
- Zarządzenie nr 15/2019 Dyrektora Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy z dnia 7 maja 2019 r. w sprawie zmiany dokumentacji opisującej przyjęte zasady polityki rachunkowości,
- Zarządzenie nr 8/2018 z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie przyjęcia Instrukcji inwentaryzacyjnej,
- Zarządzenie nr 11/2017 z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych.
- 32/2019 Dyrektora Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy z dnia 30 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy

Przyjęta ww. zarządzeniami polityka rachunkowości została ustalona zarówno dla CUW Tychy jak i pozostałych jednostek budżetowych obsługiwanych przez CUW.

Podczas weryfikacji zapisów polityki rachunkowości stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zapis o ostatecznym zamknięciu ksiąg rachunkowych nie później niż do 31 maja roku następnego jest niezgodny z § 26 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych

mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 342) zgodnie z którym ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki kontynuującej działalność lub placówki kontynuującej działalność powinno nastąpić do dnia 30 kwietnia roku następnego, a w jednostkach, których sprawozdanie finansowe podlega zatwierdzeniu lub wchodzi w skład sprawozdania finansowego podlegającego zatwierdzeniu, w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy.

2. Nieprawidłowy zapis, iż do konta 135 stosuje się podziałki klasyfikacji budżetowej.
3. Wskazano, w polityce rachunkowości konto 138 *Rachunek środków europejskich* opisując jego funkcjonowanie jako konta 139.
4. Uchybiono zapisom art.10 ust.1 uor, tj. niewskazanie w opisie stosowanego systemu przetwarzania danych wykorzystywanego do prowadzenia ksiąg rachunkowych wersji oprogramowania oraz daty rozpoczęcia jego użytkowania.
5. Dopiero zarządzeniem nr 15/2019 z dnia 7 maja 2019 r. wprowadzono zmiany do polityki rachunkowości uwzględniające wytyczne Prezydenta Miasta Tychy wynikające z pisma nr WYCH.1699.2018 z dnia 11 stycznia 2018 r. w zakresie ujmowania kosztów w okresie którego dotyczą. Wobec powyższego w 2018 r. oraz do maja 2019 r. nie stosowano w tym zakresie wspólnej zasady (polityki) rachunkowości obowiązujących w jednostkach organizacyjnych miasta Tychy. W piśmie wskazano, iż w zakresie ujmowania w księgach rachunkowych przychodów i kosztów należy stosować zasady wynikające z następujących artykułów ustawy o rachunkowości: art. 6 ust 1 – w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, art. 20 ust. 1 – do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym oraz art. 24 w zakresie ksiąg rachunkowych, które uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłądność działania stosowanych procedur obliczeniowych. Powyższe oznacza, iż ujęcie operacji gospodarczych w księgach rachunkowych następuje w momencie ich powstania, a nie w dacie ich zapłaty. W przypadku, gdy koszty/przychody wynikające z dokumentu księgowego obejmują okres wykraczający poza jeden miesiąc, należy dokonać ich podziału i ująć odpowiednio w księgach miesięcy, których dotyczą.
6. W polityce rachunkowości zapisano, że otrzymane odszkodowania i kary pomniejszają koszty jeżeli dotyczą roku budżetowego, co jest niezgodne z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek

budżetowych (...), zgodnie z którym otrzymane odszkodowania i kary ujmuje się na koncie 760 *Pozostałe przychody operacyjne*.

7. W opisie do konta 130 zapisano, że:

– na koncie rachunek bankowy wydatki, są również ewidencjonowane wydatki z dochodów własnych,

8. Wprowadzono konto 226 *Rozrachunki z tyt. VAT*, niezgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...), które wskazuje, że konto 226 służy do ewidencji długoterminowych należności lub długoterminowych rozliczeń z budżetem.

9. Zawarto nieprawidłowy zapis w zakresie funkcjonowania konta 300, tj. „Ponieważ konto Rozliczenie zakupu nie jest kontem bilansowym, tzn. jego saldo nie wchodzi w skład sprawozdania finansowego (bilansu) zachodzi konieczność rozliczenia go przed końcem roku tak, aby nie wykazywało salda”.

10. W funkcjonowaniu stron konta 860 wymieniono konta korespondujące, które nie funkcjonują w jednostce, tj. 410, 740 oraz konta które zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...), nie powinny już funkcjonować w jednostce budżetowej.

11. Zawarto niezrozumiały zapis dotyczący konta 976 *Wzajemne rozliczenia między jednostkami* o treści obroty konta 976 powinny być równe obrotom na koncie 201.

12. Nie wskazano sposobu funkcjonowania strony Ma kont 980 i strony Wn 998.

13. Nie wprowadzono zmiany dotyczącej okresu przechowywania sprawozdań finansowych, które zgodnie z uor od stycznia 2019 r. mają być przechowywane przez okres co najmniej 5 lat.

14. Przy opisie ewidencjonowania dochodów wskazano błędne konto 240 w zakresie wpływu i zwrotu dochodów do wyjaśnienia lub do zwrotu zamiast konta 245. Ponadto wskazano błędną dekretację odpisu dochodów, tj. jako storno czerwone na kontach Wn 221 i Ma kont 720, 750, 760, co jest niezgodne z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...) oraz opisem kont zespołu 7 zawartych w polityce rachunkowości.

15. W opisie typowych operacji gospodarczych w części II, XXI przedstawiono operacje gospodarcze z zastosowaniem kont, których nie wprowadzono do planu kont, tj. 977 *Wzajemne powiązania jednostek – otrzymane należności*, 978 *Wzajemne powiązania jednostek – otrzymane koszty*, 979 *Wzajemne powiązania jednostek – otrzymane*

zobowiązania i których nie wymieniono w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...).

16. W opisie typowych operacji gospodarczych w części XVIII ewidencja księgowana należności/zobowiązań wobec pracownika – wniosek o zaliczkę, wskazano błędny sposób opisu księgowania operacji gospodarczej, tj.:

- wpłata do kasy kwoty nie wydatkowanej z zaliczki – zwrot (dokument wewnętrzny), na kontach Wn 240 Ma 101,
- wpłata na rachunek bankowy wpłaconej kwoty do kasy przez pracownika – bankowy dowód wpłaty na kontach Wn 101 Ma 240.

19. W opisie typowych operacji gospodarczych, w części XXII ewidencja księgowana niedoborów i nadwyżek stwierdzonych w trakcie inwentaryzacji, wskazano błędny sposób księgowania opisu operacji gospodarczej, np.:

- stwierdzono niedobór przedmiotu – protokół poinwentaryzacyjny: Wn 072 i Ma 013 zamiast Wn 240 i Ma 013,
- niedobór przedmiotu jest niezawiniony: Wn 761 i Ma 234 zamiast Wn 761 i Ma 240,
- niedobór przedmiotu jest zawiniony, pracownik wpłaca kwotę niedoboru do kasy: Wn 240 i Ma 101 zamiast Wn 101 i Ma 234,
- wpłata na rachunek bankowy wpłaconej kwoty do kasy przez pracownika (bankowy dowód wpłaty): Wn 101 i Ma 240 zamiast Wn 130 i Ma 234.

20. Nie znajduje uzasadnienia i jest sprzeczny z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...) sposób zastosowania konta 240 – *Pozostałe rozrachunki*, które powinno służyć do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201 – 234. Tymczasem w jednostce konto to w latach 2018 i 2019 stosowano jako konto rozrachunkowe w korespondencji z innym kontem rozrachunkowym 221 przy operacji zwrotu za wyżywienie, zapisem strona Wn konta 221 / strona Ma konta 240-06 *Pozostałe rozrachunki - rozchody do wyjaśnienia*.

21. W części XXVII przeksięgowania roczne wskazano dekretację Wn 770 i Ma 860 z opisem przeksięgowanie zysków nadzwyczajnych, i dekretację WN 860 i Ma 771 z opisem przeksięgowanie kosztów nadzwyczajnych, pomimo iż konta 770 i 771 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...) nie funkcjonują w jednostkach budżetowych.

22. W części XXIX – ewidencja księgową wczasów „pod gruszą” błędnie wskazano dekretację potrącenia podatku dochodowego Wn 851 i Ma 225 zamiast Wn 234 i Ma 225.

23. W części XXVI - ewidencja faktury dotyczącej nadpłaty za rok ubiegły, a otrzymanej w roku następnym wskazano, że w poprzednim roku budżetowym należy zmniejszyć koszty poprzez dekretację Wn 401 i Ma 201 oraz ująć należności z tytułu dochodów budżetowych poprzez dekretację Wn 221 i Ma 201. Zauważa się, iż że dopiero w nowym roku, nadpłata powstała w wyniku korekty powinna zostać przyjęta na dochody bieżącego roku w § 0940 *Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych*, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.).

24. Wskazanie w opisie do konta 071 *Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych*, że odpisy amortyzacyjne prowadzi się w korespondencji z kontem 401 *Zużycie materiałów i energii*, oraz w opisie do konta 072 Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych, że umorzenie księgowane jest w korespondencji z kontem 400 Amortyzacja. Powyższe jest niezgodnie z rozporządzeniem (...) gdzie zapisano, iż odpisy umorzeniowe są dokonywane w korespondencji z kontem 400, a umorzenie jest księgowane w korespondencji z kontem 401. **Zauważa się, że większość z ww. nieprawidłowości odnośnie zapisów w polityce rachunkowości obowiązującej w Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy, została już ujęta w wystąpieniach pokontrolnych z dnia 7.11.2019 r. i 3.01.2020 r.**

Dokonując kontroli sprawozdawczości budżetowej jednostki weryfikacji poddano sprawozdania Rb-28S w zakresie planu, zaangażowania, wydatków wykonanych i zobowiązań z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych za:

- IV kwartał 2018 r.,
- II, IV kwartał 2019 r.,
- I, II kwartał 2020 r.

W wyniku przeprowadzonej weryfikacji danych wykazanych w ww. sprawozdaniach Rb-28S z przedłożonymi do kontroli zestawieniami obrotów i sald stwierdzono następujące nieprawidłowości w sprawozdaniu za:

1. IV kwartał 2018 r.

a) w zakresie planu finansowego, co prezentuje poniższa tabela:

rozdział	paragraf klasyfikacji budżetowej		dane wykazane w sprawozdaniu	konto 980	różnica
85505	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	7 200	8 200	- 1 000
	4140	Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	6 500	14 240	- 7 740
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	7 580	11 080	- 3 500
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	77 020	70 520	6 500
	4280	Zakup usług zdrowotnych	2 000	1 500	500
	4300	Zakup usług pozostałych	26 117	18 865	7 252
	4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	2 960	4 760	-1 800
	4410	Podróże służbowe krajowe	-	1 000	- 1000
	4430	Różne opłaty i składki	2 598	3 810	- 1 212
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	55 224	54 264	960
	4520	Oplaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	8 065	8 465	- 400
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	5 940	4 500	1 440
	Razem:			201 204	201 204

Dokonana przez kontrolującą weryfikacja, poszczególnych zarządzeń Prezydenta Miasta Tychy wydanych w 2018 r., celem ustalenia planu finansowego na dzień 31.12.2018 r. wykazała, że w sprawozdaniu Rb-28S w IV kwartale 2018 r. plan finansowy w podziale na poszczególne paragrafy klasyfikacji budżetowej wykazano przy uwzględnieniu tych zarządzeń. Natomiast nie dokonano ujęcia na koncie 980 *Plan finansowy* odpowiednich zmian planu finansowego zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Tychy nr 0050/291/18 z 16.08.2018 r. oraz nr 0050/407/18 z 30.11.2018 r.

b) w zakresie zaangażowania wykazano w § 4210 kwotę 64 903,96 zł, § 4280 kwotę 1 611 zł, § 4300 kwotę 19 409,61 zł, podczas gdy z zestawienia obrotów i sald konta 998 w podziale na paragrafy wynikają odpowiednio kwoty 65 242,96 zł (różnica w kwocie 339 zł), 1 600 zł (różnica w kwocie 11 zł), 18 698,28 zł (różnica w kwocie 711,33 zł).

c) w zakresie wydatków wykonanych wykazano w § 4210 kwotę 64 903,96 zł, w § 4300 kwotę 19 409,61 zł, a w § 4360 kwotę 2 834,47 zł, podczas gdy z zestawienia obrotów i sald strona Ma konta 130 *Rachunek bieżący jednostki* w podziale na paragrafy, wykazuje odpowiednio kwoty 64 592,39 zł (różnica w kwocie 311,57), 19 400,69 zł (różnica w kwocie 8,92 zł), 2 837,57 zł (różnica w kwocie 3,10 zł). Wskazane różnice są odzwierciedleniem strony Wn konta 130 które wykazywało odpowiednio kwoty 311,57 zł ze znakiem minus (§ 4210), 8,92 zł ze znakiem minus (§ 4300) oraz 3,10 zł (§ 4360). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1015 z późn. zm.) w kolumnie "Wydatki wykonane" wykazuje się zrealizowane wydatki na podstawie danych księgowości

analitycznej do rachunku bieżącego. Natomiast zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 760) na stronie Ma konta 130 ujmują się zrealizowane wydatki budżetowe zgodnie z planem finansowym jednostki. Ponadto zgodnie z opisem do konta 130 ujętego w obowiązującej w 2018 r. polityce rachunkowości wskazano, że „na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza że do błędnych zapisów, zwrotów nadpłat, korekt wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny. Zatem różnice w kwotach 311,57 zł oraz 8,92 zł wynikały z błędnego ujęcia w ww. paragrafach technicznych zapisów ujemnych w związku z mylnym przelewem z konta dochodów budżetowych (130-02). Natomiast różnica w kwocie 3,10 zł wynikała z nie dokonania technicznych zapisów ujemnych na koncie 130 w momencie ujęcia wpływu na rachunek bankowy z tytułu zwrotu nadpłat w kwotach 2019 zł i 0,91 zł.

2. II kwartał 2019 r.:

a) w zakresie planu finansowego wykazano w § 4010 kwotę 1 808 264 zł, a w § 4110 kwotę 310 340 zł, podczas gdy z zestawienia obrotów i sald konta 980 *Plan finansowy* w podziale na paragrafy wynikają odpowiednio kwota 1 808 324 zł oraz 310 280 zł.

Różnica w kwocie 60 zł wynika z nieprawidłowego ujęcia na koncie 980 *Plan finansowy* zarządzenia Prezydenta Miasta Tychy nr 0050/1/19 z 2.01.2019 r., z którego wynika plan finansowy w § 4010 w kwocie 1 780 364 zł, a w § 4110 w kwocie 310 400 zł, a na koncie 980 plan ujęto odpowiednio w kwocie 1 808 264 zł oraz w kwocie 310 340 zł uwzględniając zwiększenie planu § 4010 o kwotę 27 840 zł wynikające z zarządzenia Prezydenta Miasta Tychy nr 0050/55/19 z 14.02.2019 r. oraz zwiększenie planu § 4010 o kwotę 60 zł i zmniejszenia o tą kwotę w § 4110 wynikające z zarządzenia nr 0050/95/19 z dnia 14.03.2019 r. Dodatkowo dokumentem ZPM nr 2 z 31.03.2019 r. wprowadzono do ksiąg rachunkowych zmiany planu wynikające z ww. zarządzenia Prezydenta nr 0050/95/19 z dnia 14.03.2019 r. czym zniekształcono kwoty planu finansowego na omawianych paragrafach klasyfikacji budżetowej.

b) w zakresie wydatków wykonanych wykazano w § 4010 kwotę 823 944,35 zł, a w § 4110 kwotę 190 056,36 zł, podczas gdy z zestawienia obrotów i sald strona Ma konta 130 *Rachunek bieżący jednostki* w podziale na paragrafy, wykazuje odpowiednio kwoty 833 269,04 zł (różnica w kwocie 9 324,69 zł) oraz 180 731,67 zł (różnica w kwocie 9 324,69 zł). Natomiast strona Wn konta 130 wykazuje odpowiednio kwoty 9 324,69 zł (§ 4010) oraz 9 324,69 zł ze znakiem minus (§ 4110). Wskazana różnica wynikała z ujęcia

korekty wypłaty wynagrodzeń za styczeń (dokument PK nr 55 z 31.05.2019 r.) zapisem Wn 130 z § 4010 / Ma 231 oraz technicznym zapisem ujemnym Wn 130 z § 4110 / Ma 130 z § 4110.

3. IV kwartał 2019 r.:

a) w zakresie planu finansowego, co prezentuje poniższa tabela:

rozdział	paragraf klasyfikacji budżetowej		dane wykazane w sprawozdaniu	konto 980	różnica
85505	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 811 186	1 808 324	2 862
	4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	317 840	310 280	7 560
	4120	Składki na Fundusz Pracy	34 578	45 000	- 10 422
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	59 500	58 000	1 500
	4270	Zakup usług remontowych	60 116	58 000	2 116
	4300	Zakup usług pozostałych	32 000	33 200	-1 200
	4360	Opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych	2 500	4 000	-1 500
	4700	Szkolenie pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	3 584	4 500	- 916
Razem:			2 321 304	2 321 304	0

Z przedłożonego do kontroli zestawienia obrotów i sald konta 980 *Plan wydatków budżetowych* za 2019 r. wynika, że niezgodnie z zarządzeniem nr 0050/1/19 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 2.01.2019 r. w dokumencie UCH0000000001 z 31.01.2019 r. plan finansowy ujęto w paragrafach 4010, 4040, 4110, 4520 kwotę planu w wysokości odpowiednio 1 808 264 zł, 121 033 zł, 310 340 zł, 11 617 zł, natomiast zgodnie z zarządzeniem w ww. paragrafach kwota planu pierwotnego wynosiła odpowiednio 1 780 364 zł (różnica w kwocie 27 900 zł), 125 450 zł (różnica w kwocie 4 417 zł), 310 400 zł (różnica w kwocie 60 zł), 7 200 zł (różnica w kwocie 4 417zł), co oznacza uwzględnienie przy wprowadzaniu planu pierwotnego już jego przyszłych zmian wprowadzonych kolejnymi zarządzeniami Prezydenta Miasta Tychy. Pomimo niezgodności planu finansowego wykazanego w sprawozdaniu, a kontem 980 dokonana przez kontrolującą weryfikacja, poszczególnych zarządzeń Prezydenta Miasta Tychy wydanych w 2019 r., celem ustalenia planu finansowego na dzień 31.12.2019 r. wykazała, że w sprawozdaniu Rb-28S w IV kwartale 2019 r. plan finansowy w podziale na poszczególne paragrafy klasyfikacji budżetowej plan wykazano prawidłowo przy uwzględnieniu tych zarządzeń.

b) w zakresie zaangażowania wykazano w § 4300 kwotę 28 165,95 zł, podczas gdy z zestawienia obrotów i sald konta 998 w § 4300 wynika kwota 27 460,13 zł, co stanowi różnicę w kwocie 705,82 zł.

c) w zakresie wydatków wykonanych wykazano w § 4010 kwotę 1 806 285,18 zł, a w § 4110 kwotę 308 215 zł, podczas gdy z zestawienia obrotów i sald ze strony Ma konta 130 *Rachunek bieżący jednostki* w podziale na paragrafy, wynikają odpowiednio kwoty 1 815 609,87 zł oraz 298 890,31zł, natomiast strona Wn konta 130 wykazuje odpowiednio

kwoty 9 324,69 zł (§ 4010) oraz 9 324,69 zł ze znakiem minus (§ 4110). Powyższa różnica została wyjaśniona już w protokole. Ponadto w § 4440 wykazano kwotę 56 444 zł, a z zestawienia obrotów i sald strona Ma konta 130 w § 4440 wykazuje kwotę 56 718 zł, a strona Wn konta wykazuje kwotę 274 zł. Różnica wynikała z nie zachowania czystości obrotów na koncie 130 w momencie ujęcia wpływu na rachunek bankowy z tytułu zwrotu odpisu ZFŚS (dowód WB nr 329 z 13.12.2019 r.).

d) w zakresie zobowiązań stwierdzono niezgodność z zestawieniem kont zespołu 2 w podziale na paragrafy klasyfikacji budżetowej, co wynikało z ujęcia operacji gospodarczych na kontach rozrachunkowych z pominięciem paragrafu, tj.:

- w § 4430 w sprawozdaniu nie wykazano zobowiązań, a zgodnie z ww. zestawieniem na koncie 240 z § 4430 zobowiązania wynosiły 2 535,02 zł. Powyższa niezgodność wynikała z ujęcia w księgach rachunkowych zapłaty z tytułu ubezpieczenia mienia w kwotach 420 zł, 1 544,73 zł i 570,29 zł na koncie 240 bez § 4430,
- w § 4110 i § 4120 w sprawozdaniu wykazano zobowiązania odpowiednio w kwocie 22 912,79 zł oraz 2 263,72 zł, a zgodnie z syntetycznym zestawieniem obrotów i sald według podziałek klasyfikacji budżetowej konto 229 z § 4110 wykazuje zobowiązania w kwocie 22 826,09 zł, a konto 229 z § 4120 wykazuje zobowiązania w kwocie 2 251,47 zł. Różnice w kwotach 86,70 zł oraz 12,25 zł wynikają z ujęcia na koncie 229 bez paragrafów rozliczenia korekty nagród rocznych zapisami: Wn 229 z § 4110 i § 4120/ Ma 405 oraz Wn 221 / Ma 229 bez paragrafu.

4. I kwartał 2020 r.:

a) w zakresie planu finansowego, co prezentuje poniższa tabela:

rozdział	paragraf klasyfikacji budżetowej		dane wykazane w sprawozdaniu	konto 980	różnica
85505	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 921 900	1 903 180	18 720
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	132 139	130 300	1 839
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	350 441	352 280	- 1 839
Razem:			2 404 480	2 385 760	18 720

Z przedłożonego do kontroli zestawienia obrotów i sald konta 980 *Plan wydatków budżetowych* za 2019 r. wynika, że nie dokonano na ww. koncie zmian planu finansowego wynikających z zarządzeń Prezydenta Miasta Tychy, tj.: nr 0050/22/20 z 30.01.2020 r., nr 0050/36/20 oraz 0050/37/20 z 19.02.2020 r.

b) w zakresie zobowiązań stwierdzono niezgodność z zestawieniem konta zespołu 240 w podziale na paragrafy klasyfikacji budżetowej, które wykazywało w § 4430 kwotę zobowiązań w wysokości 2 147,88 zł. Powyższe wynikało z ujęcia zapłaty składki z tytułu ubezpieczenia mienia w kwocie 2 147,88 zł na koncie z pominięciem paragrafu klasyfikacji budżetowej.

5. II kwartał 2020 r.:

a) w zakresie planu finansowego stwierdzono różnice z zestawieniem obrotów i sald konta 980 tożsame z omówionymi różnicami w sprawozdaniu za I kwartał 2020 r. Ponadto w § 3020, § 4210 oraz § 4700 wykazano odpowiednio kwotę 8 000 zł, 41 950 zł oraz 4 500 zł, podczas gdy z zestawienia obrotów i sald konta 980 *Plan finansowy* wynikają odpowiednio kwoty 11 000 zł, 36 950 zł oraz 4 500 zł. Różnice wynikały z nie ujęcia na koncie 980 zmian planu finansowego wynikającego z zarządzenia Prezydenta Miasta Tychy nr 0050/140/20 z 15 maja 2020 r.

b) w zakresie zaangażowanie w § 4280 wykazano kwotę 1 493 zł, podczas gdy z zestawienia obrotów i sald wynika kwota 2 253 zł.

c) w zakresie zobowiązań stwierdzono analogiczne niezgodność jak w sprawozdaniu za I kwartał 2020 r.

Wydatki poniesione przez jednostkę zgodnie z sprawozdaniem budżetowym Rb-28S za 2018 r., 2019 r. oraz w II kwartale 2020 r. wynosiły, w rozdziale 85505 *Tworzenie i funkcjonowanie źłobków*, odpowiednio 2 410 214,82 zł, 2 719 088,23 zł, 1 245 531,47 zł. Z ww. sprawozdań wynika, że wydatki zrealizowane ze środków budżetowych na wynagrodzenia osobowe i dodatkowe wynagrodzenia roczne wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz odpisami na ZFŚS stanowiły największy udział w strukturze wydatków wynoszący 85 % w latach 2018 i 2019.

Zauważa się ponadto, że wartość zobowiązań wykazanych w sprawozdaniach Rb-28S została zaniżona poprzez, niezgodne z polityką rachunkowości, ujmowanie na koncie 300 *Rozliczenie zakupu* faktur, otrzymanych w kolejnym okresie, a z datą ich wystawienia w poprzednim miesiącu, co zostało omówione w dalszej części protokołu.

Dokonując kontroli sprawozdawczości budżetowej jednostki weryfikacji poddano sprawozdania kwartalne Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za wskazane okresy. W sprawozdaniach tych nie wykazano zobowiązań wymagalnych, co znalazło potwierdzenie w dokumentacji źródłowej poddanej kontroli.

Uzyskane dochody budżetowe zgodnie z miesięcznym sprawozdaniem budżetowym Rb-27S za grudzień 2018 r. oraz 2019 r. przedstawiają się następująco:

KLASYFIKACJA BUDŻETOWA				DOCHODY WYKONANE		
Dział	Rozdział	Paragraf		2018 rok	2019 rok	2020 rok
801	85505	0830	Wpływy z usług	501 985,37	498 062,16	194 425,26
		0920	Wpływy z pozostałych odsetek	89,17	99,56	35,12
		0940		-	-	714,36
		0970	Wpływy z różnych dochodów	617,75	605,23	361,31
Razem:				502 692,29	498 766,95	195 536,05

Za wskazane okresy sprawozdawcze weryfikacji poddano również sprawozdania budżetowe Rb-27S stwierdzając, że w IV kwartale 2019 r. zaniżono kwotę nadpłat o 30 zł, wykazując w sprawozdaniu kwotę 6 630,13 zł, a z zestawienia obrotów i sald konta 221 wynika 6 410,13 zł. Różnica wynika z salda konta 640 *Rozliczenia międzyokresowe kosztów* wynoszącego 250 zł na którym ujęto wpływ na rachunek bankowy opłaty za żłobek za styczeń 2020 r. (dekretacja Wn 130 / Ma 640). Zgodnie z opisem do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...) konto 640 służy do ewidencji kosztów przyszłych okresów (rozliczenia międzyokresowe czynne) oraz prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy (rozliczenia międzyokresowe bierne). Wpłata za pobyt w żłobku za kolejne miesiące nawet na przełomie roku winna zostać ujęta jako nadpłata na koncie 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych*, a w styczniu następnego roku należy dokonać przypisu. W sprawozdaniu wykazano nadpłaty wynikające z konta 221 w kwocie 6 410,13 zł powiększone tylko o kwotę 220 zł wynikająca z ww. opłaty.

W związku z powyższym o kwotę 30 zł zawyżono wykazane w kolumnie 5 *Należności* wskazując kwotę 491 503,42 zł. Ponadto kwotę należności zaniżono o należne opłaty z tytułu nadgodzin w 2019 r. (tj. godzin pobytu w żłobku dziecka ponad 10 godzin) w łącznej wysokości 180 zł (za wrzesień 30 zł, za październik 60 zł, za listopad 60 zł, za grudzień 30 zł), wynikające z pisma z dnia 31.03.2020 r., które w księgach rachunkowych ujęto dopiero w marcu 2020 r., czym naruszono art. 6 ust 1 uor wskazujący, że w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Ponadto zawyżono wykazaną w sprawozdaniu Rb-27S za IV kwartał 2019 r. kwotę należności pozostałych do zapłaty w § 0970 *Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych* o 714,36 zł poprzez nieprawidłowe ujęcie w księgach rachunkowych 2019 r.:

- dokumentem PK nr 172 z 31.12.2019 r. nadpłaty wynikającej z korekty nr O/S2/0006151/20 do faktury VAT nr O/S2/0041595/19 z 20.02.2019 r. za energię elektryczną (data wpływu do Żłobka 23.03.2020 r., do CUW 1.04.2020 r.) zapisem Wn 221 z § 0970 / Ma 201-1-00002 w kwocie 115,41 zł oraz
- dokumentem PK nr 159 z 31.12.2019 r. korekty rozliczenia nagród za grudzień 2019 r., zapisem Wn 221 § 0970 / Ma 231 w kwocie 352,62 zł, Wn 221 § 0970 / Ma 229 w kwocie 206,33 zł, Wn 221 § 0970 / Ma 225 w kwocie 40 zł.

Prawidłowo nadpłaty wynikające z ww. tytułów winny zostać wykazane jedynie w sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, w wierszu

N.5. *Pozostałe należności*. Dopiero w nowym roku, tj. 2020 r. zwrot nadpłaty jednostka powinna przyjąć na dochody bieżącego roku w § 0940 *Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych*, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.).

Kontroli poddano sprawozdanie Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych stwierdzając, nieprawidłowości w sprawozdaniu:

- za IV kwartał 2018 r., w którym wykazano należności w kwocie 11,24 zł, tj. zgodnie z zestawieniem obrotów i sald konta 221 na 31.12.2018 r. Jednakże w załączniku do sprawozdania, tj. specyfikacji należności wykazano należności niewymagalne w kwocie 11 zł oraz naliczone odsetki w kwocie 0,24 zł niezapłacone w terminie od należności wymagalnych, co pozostaje w sprzeczności z kartoteką odbiorcy 221-01-1-00162 z której wynika, należność z tytułu opłaty za wyżywienie w kwocie 11,24 zł. Zauważa się, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1773) w załączniku nr 9, tj. instrukcji sporządzania sprawozdania Rb-N wskazano, że do wartości nominalnej należności nie należy doliczać odsetek, opłaty prolongacyjnej i innych należności ubocznych (kosztów upomnienia). Wobec powyższego gdyby kwota 0,24 zł faktycznie stanowiła odsetki to nie powinna być wykazana w sprawozdaniu Rb-N.
- za IV kwartał 2019 r. nie wykazano należności w kwocie 115,41 zł wynikającą z otrzymanej korekty nr O/S2/0006151/20 do faktury VAT nr O/S2/0041595/19 z 20.02.2019 r. za energię elektryczną (data wpływu do Żłobka 23.03.2020 r., do CUW 1.04.2020 r.). Korektę ujęto w księgach rachunkowych 2019 r.

W trakcie kontroli stwierdzono że przyjęta technika księgowania (organizacja ksiąg pomocniczych) nie zapewnia możliwości sporządzania sprawozdań budżetowych (Rb-27S i Rb-N) w zakresie zaległych należności. Do kontroli przedłożono zestawienie „Kontrahenci nierozliczeni” za poszczególne kwartały, z którego wynikał termin płatności, jednakże żadne zestawienie nie pokrywało się z saldami kont rozrachunkowych z których wynikały należności. Przykładowo z przedstawiającego wydruku kontrahentów nierozliczonych na koniec marca 2020 r. wynikają należności w kwocie 714,36 zł (z konta 221-20 *Nadpłaty*), natomiast w zestawieniu obrotów i sald na 31.03.2019 r. na koncie 221 należności wynoszą 789,78 zł w podziale na konta: 221-01-1-00398 w kwocie 220,58 zł, 221-01-1-00444 w kwocie 252,70 zł oraz 221-01-1-00453 w kwocie 201,09 zł, których nie stwierdzono na wykazie przedstawiającym kontrahentów nierozliczonych. Zatem ustalenie stanu zaległości wymagało analizy terminu płatności poszczególnych kontrahentów. Stanowiło to naruszenie zasady określonej

w § 15 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), zgodnie z którą zakładowy plan kont powinien zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań budżetowych. **Brak właściwej organizacji ksiąg pomocniczych w omawianym zakresie rzutował na rzetelność sprawozdań budżetowych Rb-27 i Rb-N.**

Kontroli poddano sprawozdania finansowe tj. bilans, rachunek zysków i strat oraz zestawienie zmian funduszu 2019 r. w konfrontacji z zestawieniem obrotów i sald. **Weryfikacja bilansu w zakresie prezentacji kwot na odpowiednich pozycjach bilansu wykazała niezgodność w pozycji II.2 Wynik finansowy – strata netto wykazanej w kwocie 2 314 873,48 zł z kontem 860 Wynik finansowy, które zgodnie z zestawieniem obrotów i sald na 31.12.2019 r. wykazywało saldo w kwocie 2 314 872,43 zł. Różnica w kwocie 1,05 zł to saldo Wn konta 761 Pozostałe koszty operacyjne. Powyższe oznacza, że na koniec roku nie dokonano odpowiednich przeksięgowania na konto 860 celem ustalenia prawidłowego wyniku finansowego jednostki.** Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...) w końcu roku obrotowego na stronę Wn konta 860 przenosi się pozostałe koszty operacyjne, w korespondencji ze stroną Ma konta 761. Zatem na koniec roku konto 761 nie wykazuje salda. **Tym samym w rachunku zysków i strat oraz w zestawieniu zmian w funduszu w za 2019 r. pozycja Zysk (strata) netto jest niezgodna z saldem konta 860.**

Zauważa się, że wpływ na dane wykazane w bilansie miały nieprawidłowo dokonane zapisy księgowe, np. dotyczące majątku oraz brak prawidłowej weryfikacji sald na koniec roku, jak również błędnie przypisane dopiero w marcu 2020 r. należne za wrzesień, październik, listopad i grudzień opłaty za nadgodziny (tj. pobyt dziecka w żłobku ponad 10 godzin), co szczegółowo opisano w protokole.

Wyrywkowej weryfikacji poddano terminowość przekazywania dochodów budżetowych w 2018 r. i 2019 r. stwierdzając, iż jednostka przekazywała dochody budżetowe z zachowaniem terminów określonych zarządzeniem 0050/44/17 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 10 lutego 2017 r. w sprawie trybu i terminów przekazywania pobranych dochodów przez podległe jednostki budżetowe oraz wydziały merytoryczne Urzędu Miasta z późn. zmianami.

Przeprowadzona w toku czynności kontrolnych weryfikacja wykazała zgodność obrotów dziennika z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej za 2018 r., 2019 r. oraz I półrocze 2020 r. zgodnie z art. 14 uor.

Weryfikacja prawidłowości zachowania ciągłości bilansowej, zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 uor, poprzez ujęcie wykazanych w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stanów aktywów i pasywów w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych wykazała **niezgodność bilansu zamknięcia roku 2019 z bilansem otwarcia na kontach 761 oraz 860 o kwotę 1,05 zł**. Wskazana różnica została już omówione w protokole. Nie stwierdzono nieprawidłowości w ujęciu bilansu otwarcia ksiąg rachunkowych roku 2018 z bilansem zamknięcia ksiąg roku 2019.

4.2. Prawidłowość ujmowania operacji gospodarczych w księgach rachunkowych

W toku czynności kontrolnych weryfikacji poddano ujmowanie dokumentów źródłowych w księgach rachunkowych w latach 2018 i 2019 r. oraz I półroczu 2020 r. **stwierdzając następujące nieprawidłowości:**

1. niezgodne z polityką rachunkowości oraz rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...) ujęcie operacji gospodarczych nieprawidłowymi zapisami księgowymi bądź na nieprawidłowych kontach księgowych, tj. przykładowo:

- Dokonywanie zmian w ewidencji majątku na kontach 011, 013, 071 i 072 nieprawidłowymi zapisami, np.:
 - ujęcie w księgach rachunkowych 2018 r. zakupu zmywarki (faktura nr F/000408/18 z 14.05.2018 r.) w kwocie 5 158,69 zł zapisem strona Wn konta 401 / strona Ma konta 201 oraz błędne zdjęcie jej ze stanu środków trwałych zapisem strona Wn konta 071 / strona Ma konta 011, zamiast przyjęcie na stan pozostałych środków trwałych na podstawie dokumentu OT nr 1/PST/2018 z 14.05.2018 r. Zgodnie z uregulowaniami polityki rachunkowości do środków trwałych zalicza się środki trwałe których wartość początkowa stanowi kwotę powyżej 10 000 zł, zatem zmywarka winna zostać ujęta na koncie 013 *Pozostałe środki trwałe*.
 - nieprawidłowe ujęcie na koncie pozostałe środki trwałe likwidacji zmywarki w kwocie 9 638 zł zapisem Wn 072 / Ma 013. Zgodnie z dokumentem LT nr 1/ST/2019 z dnia 22.01.2019 r. zmywarkę należało zdjąć z konta 011 *Środki trwałe*,
 - przyjęcia na stan pozostałych środków trwałych w 2019 r. biurka w kwocie 767,52 zł, dwóch szaf chłodniczych w kwotach 2 224,33 zł i 1 400,36 zł nieprawidłowym zapisem strona Wn konta 401 i strona Ma konta 201 (koszty / zobowiązanie) oraz strona Wn konta 013 i strona Ma konta 072 (przyjęcie majątku do ewidencji księgowej). Przyjęta przez jednostkę praktyka uchybia zapisom ww. rozporządzenia zgodnie z którymi: „Konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych, wartości

niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych, podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania. Umorzenie jest księgowane w korespondencji z kontem 401". Zauważa się, że zgodnie z zapisami polityki rachunkowości do pozostałych środków trwałych zalicza się środki o wartości początkowej powyżej 2 500 zł, zatem nieprawidłowo przyjęto ww. składnik wyposażenia na stan pozostałych środków trwałych.

– podwójne ujęcie na koncie 013 faktury zakupionej zmywarki w kwocie 4 535 zł, tj. na podstawie faktury nr FA/2020/02/003512 z dnia 28.02.2020 r. zapisem Wn 013 / Ma 201 oraz Wn 401 / Ma 072 oraz ponowne przyjęcie na stan pozostałych środków trwałych tej zmywarki na podstawie dokumentu OT nr 1/PST/2020 z 2.03.2020 r. zapisem Wn 013 / Ma 072, czym zawyżono stan pozostałych środków trwałych i umorzenia pozostałych środków trwałych.

- Nieujęcie na koncie 800 *Fundusz jednostki* (strona Ma) równowartości wydatków budżetowych jednostki na sfinansowanie inwestycji, tj. zakupu pralko – wirówki w kwocie 14 771 zł w korespondencji z kontem 810 *Dotacje budżetowe, płatności z środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje* oraz przyjęcie na stan środków trwałych w wyniku inwestycji pralniczo – wirówki (dokument FA nr 402 z 9.10.2018 r.) nieprawidłowym zapisem strona Wn konta 011 / strona Ma konta 810 (zamiast prawidłowo 080) i dokonanie zapisu księgowego strona Wn konta 810 / 080, zamiast prawidłowo dokonanego przeksięgowania na koniec roku dotacji z budżetu i środków budżetowych wykorzystanych na inwestycje z konta 810 na konto 800.

- Ujęcie na koncie 761 *Pozostałe koszty operacyjne*, zamiast na koncie 751 *Koszty finansowe* umorzenia odsetek ustawowych w sprawie nieterminowej wpłaty za korzystanie z usług Żłobka Miejskiego w Tychach na podstawie decyzji Dyrektora z dnia 7.11.2019 r. w kwocie 1,03 zł (dokument PK nr 140 z 30.11.2019 r.).

- Ujęcie w 2020 r. na koncie 221 zapisów niezgodnych z jedną z podstawowych zasad rachunkowości tj. zasadą podwójnego zapisu. Zgodnie z nią, każda operacja gospodarcza jest ewidencjonowana na co najmniej dwóch różnych kontach, po dwóch różnych stronach i w identycznej wartości na stronach różnych kont. W jednostce w dokumencie PK nr 12 z 31.01.2020 r. ujęto w księgach rachunkowych zapis strona Wn konta 221-20 z § 0940 / strona Ma Konta 221-20 z § 0970 tytułem przeksięgowanie należności z tyt. nadpłat w roku 2019 w kwocie 598,95 zł oraz w dokumencie FA nr 107 z 24.03.2020 r. tym samym zapisem ujęto korektę faktury za zużycie energii elektrycznej w okresie 07.11.2019 r. – 31.12.2019 r. w kwocie 115,41 zł.

- Niedokonanie na kontach 980 *Plan finansowy wydatków budżetowych* i 998 *Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego* odpowiednich księgowania. Zgodnie z ww. rozporządzeniem na stronie Ma konta 980 ujmuje się: równowartość zrealizowanych

wydatków budżetu, wartość planu niewygasających wydatków budżetu do realizacji w roku następnym oraz wartość planu niezrealizowanego i wygasłego. W jednostce nie dokonano ujęcia równowartości zrealizowanych wydatków budżetu zgodnie ze sprawozdaniem Rb -28S za IV kwartał 2019 r. gdyż wartość wydatków wykonanych za 2019 r. wynosiła 2 719 088,23 zł, natomiast strona Ma konta 980 wykazywała saldo w kwocie 2 719 362,23 zł. Różnica w kwocie 274 zł wynikała z nie ujęcia na koncie 980 zwrotu środków na rachunek bankowy w kwocie 274 zł w związku z przeliczeniem odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. Nie dokonano również przeksięgowania dotyczących wartości planu niezrealizowanego na koniec roku. Tym samym konto 980 na koniec roku wykazuje saldo w kwocie 67 609,77 zł. W 2018 r. również nie dokonano powyższych księgowania, a konto 980 na koniec roku wykazuje saldo w kwocie 99 686,57 zł.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem na stronie Wn konta 998 ujmuje się: równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym oraz równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego, a na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym. Na koniec roku konto 998 nie wykazuje salda. W jednostce konto 998 na 31.12.2018 r. wykazywało saldo Wn w kwocie 979,82 zł, co oznacza że nie dokonano poprawnych księgowania. Obróty konta wynosiły odpowiednio na stronie Wn 2 719 362,23 zł, a na stronie Ma 2 718 382,41 zł, co w zestawieniu z wykonanymi wydatkami w kwocie 2 719 088,23 zł wskazuje na ujęcie na koncie 998 zawyżonej kwoty poniesionych wydatków w 2019 r. w kwocie 274 zł oraz zaniżenie zaangażowania o kwotę 705,82 zł. W 2018 r. również konto 998 wykazywało saldo Wn w kwocie 188,94 zł, a obróty wynosiły na stronie Wn 2 410 020,43 zł oraz na stronie Ma 2 409 831,49 zł, co w zestawieniu z wykonanymi wydatkami w kwocie 2 410 214,82 zł wskazuje na ujęcie na koncie 998 zawyżonej kwoty poniesionych wydatków w 2018 r. w kwocie 193,39 zł oraz zaniżenie zaangażowania o kwotę 383,33 zł.

- Ujęcie otrzymanego w dniu 3.10.2019 r. (WB nr 260 z 4.10.2019 r.) odszkodowania od ubezpieczyciela za uszkodzone ogrodzenie w kwocie 760,75 zł jako zwrot wydatku roku 2019 r. Powyższa kwota, zgodnie z decyzją z 1.10.2019 r. ubezpieczyciel Wiener TU S.A. stanowiła wypłatę odszkodowania, z tytułu uszkodzenia ogrodzenia w wyniku upadku drzewa, w oparciu o przedłożoną fakturę nr FV13/2019 z 30.09.2019 r. na kwotę 1260,75 zł (dokument FA nr 407 z 30.09.2019 r.), za usunięcie złamanego konara drzewa i wymianę uszkodzonych paneli ogrodzenia., którą opłacono 30.09.2019 r. w kwocie 1 260,75 zł. Decyzję przyznającą odszkodowanie nieprawidłowo ujęto na zmniejszenie kosztów, zapisem strona Wn 201 / Ma 402 z § 4270 oraz technicznym zapisem ujemnym Wn 402 /

Ma 402. Powyższe skutkowało zaniżeniem wykazanych w sprawozdaniach Rb-28S wydatków wykonanych, zaniżeniem wykazanych w Rb-27S dochodów budżetowych oraz miało wpływ na dane wykazane w rachunku zysków i strat za 2018 r.

Zauważa się, że w polityce rachunkowości niezgodnie z ww. rozporządzeniem wskazano, że otrzymane odszkodowania i kary pomniejszają koszty jeżeli dotyczą roku budżetowego.

- W polityce rachunkowości wprowadzono konto 640 *Rozliczenia międzyokresowe kosztów* i zgodnie z wytycznymi zawartymi w piśmie Prezydenta z dnia 11.08.2018 r. zawarto zapis, że w zakresie kosztów ponoszonych z góry, a dotyczących okresów przyszłych, których wartość jednostkowa nie przekracza 4 000 zł nie wymagane jest rozliczenie w czasie. Tymczasem w latach 2019 i 2020 nie dokonano rozliczenia w czasie kosztów przekraczających 4 000 zł dotyczących odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, których zaplanowana wartość wynosiła odpowiednio 56 718 zł, 70 547 zł oraz opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, których zaplanowana wartość wyniosła odpowiednio 11 617 zł, 12 800 zł. Natomiast nieprawidłowo na koncie 640 ujęto wpływ na rachunek bankowy w dniu 31.12.2019 r. kwoty 250 zł tytułem zapłaty za żłobek za styczeń 2020 r. Wpływ ujęto zapisem 130 z § 0830 / 640 z § 0830, co już zostało omówione powyżej w protokole.

- Dokonywanie przeksięgowania zrealizowanych dochodów oraz wydatków na konto 800 *Fundusz jednostki* tylko na 31 grudnia 2018 r. oraz 31.12.2019 r., tj. niezgodnie z zapisami polityki rachunkowości, w której zapisano, że na odpowiedniej stronie konta 800, dokonuje się przeksięgowania, pod datą sprawozdania budżetowego (które są sporządzane co miesiąc), zrealizowanych dochodów budżetowych z konta 222 oraz zrealizowanych wydatków budżetowych z konta 223.

- Niezastosowanie w 2018 r. i 2019 r. przy likwidacji środków trwałych konta 911 - „*Środki trwałe postawione w stan likwidacji*” zgodnie uregulowaniami wprowadzonymi do polityki rachunkowości w związku z wytycznymi Prezydenta Miasta Tychy. Zgodnie z polityką na stronie Wn tego konta wprowadza się wartość początkową likwidowanego środka trwałego z chwilą postawienia go w stan likwidacji. Zapis ten jest przeprowadzany równoległe do wyksięgowania tego środka z ewidencji bilansowej. Powyższe dotyczyło likwidacji pralnic – wirówki na kwotę 9 003,60 zł oraz w 2019 r. zmywarki na kwotę 9 638 zł (dokument LT 1/ST/2019).

2. Nieprzestrzeganie w 2018 r. zaleceń Prezydenta Miasta Tychy w zakresie ujmowania w księgach rachunkowych przychodów i kosztów wskazanych w piśmie z dnia 11 stycznia 2018 r. w którym ustalono wspólne zasady (polityki) rachunkowości w jednostkach organizacyjnych miasta Tychy. W piśmie wskazano, że w zakresie ujmowania w księgach rachunkowych przychodów i kosztów należy stosować

zasady wynikające z następujących artykułów ustawy o rachunkowości: art. 6 ust 1 – w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, art. 20 ust. 1 – do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym oraz art. 24 w zakresie ksiąg rachunkowych, które uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłędność działania stosowanych procedur obliczeniowych. Powyższe oznacza, iż ujęcie operacji gospodarczych w księgach rachunkowych następuje w momencie ich powstania, a nie w dacie ich zapłaty. W przypadku, gdy koszty/przychody wynikające z dokumentu księgowego obejmują okres wykraczający poza jeden miesiąc, należy dokonać ich podziału i ująć odpowiednio w księgach miesięcy, których dotyczą”. Jak wskazano już w treści protokołu w CUW Tychy nie dostosowano zapisów polityki rachunkowości do ww. zaleceń.

W polityce rachunkowości obowiązującej w 2018 r. przy opisie do konta 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* ujęto zapis, że” dowody księgowe (zgodnie z art. 6 ust. 1, art. 20 ust 1 i art. 24 ust 1) dotyczące miesiąca sprawozdawczego, ewidencjonowane są pod datą miesiąca którego dotyczą i są ujmowane w sprawozdawczości danego okresu, jeśli wpłyną do Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy do 5 dnia następnego miesiąca. Do zakładowego planu kont w CUW Tychy wprowadzono również konto 300 *Rozliczenie zakupu*, które zgodnie z zapisami polityki rachunkowości, „służy do ewidencji rozliczenia zakupu materiałów, towarów, robót i usług, a w szczególności do ustalania wartości dostaw niefakturowanych. Konto 300 może wykazywać dwa salda: saldo Wn oznacza stan dostaw w drodze, a saldo Ma – stan dostaw lub usług niefakturowanych. Konto 300 może być wykorzystywane wyłącznie do wykazania stanu dostaw w drodze i dostaw niefakturowanych na koniec okresu sprawozdawczego”. W polityce ustalono następujące okresy sprawozdawcze: miesięczne, kwartalne, półroczne oraz roczne.

Weryfikacja dokumentów wykazała, że w 2018 r.:

- niezgodnie z zaleceniami wskazanymi w ww. piśmie Prezydenta Miasta Tychy zakwalifikowanie kosztów do odpowiednich miesięcy, tym samym nie dokonanie prawidłowych księgowania na koncie 300, co dotyczyło przykładowo kosztów wynikających z następujących faktur:
 - 194/12/2018/E6 z tytułu odprowadzenia ścieków (okres rozliczeniowy 20.11.2018 r. – 19.12.2018 r.) na kwotę 655,98 zł (data wpływu do Żłobka i do CUW 4.01.2019 r.), którą ujęto w grudniu w dokumencie FA nr 532 z 31.12.2018 r. zapisem Wn 402 / Ma 201,

- S/38/15/1562218/0131218R z 14.12.2018 r. za energię elektryczną (okres rozliczeniowy: 3.09.2018 r. – 29.11.2018 r.) na kwotę 1 183,24 zł (data wpływu do Żłobka 27.12.2018 r., do CUW 28.12.2018 r.), którą ujęto w grudniu w dokumencie FA nr 529 z 31.12.2018 r. zapisem Wn 401 / Ma 201,
- 0515425005/162 z 6.12.2018 r. za gaz (okres rozliczeniowy od 1.10.2018 r. do 3.12.2018 r.) na kwotę 562,11 zł (data wpływu do Żłobka 12.12.2018 r., do CUW 14.12.2018 r.), która ujęto w grudniu w dokumencie FA nr 513 z 14.12.2018 r. zapisem Wn 401 / Ma 201,
- FV/12955/18 z 4.12.2018 r. za dzierżawę pojemników (okres rozliczeniowy od 1.11.2018 r. do 30.11.2018 r.) na kwotę 30,75 zł (data wpływu do Żłobka 7.12.2018 r., do CUW 11.12.2018 r.) którą ujęto w grudniu w dokumencie FA nr 504 z 11.12.2018 r. zapisem Wn 402 / Ma 201,
- Z1109/11/2018 z 8.12.2018 r. za energię ciepłą w listopadzie 2018 r. (data wpływu do Żłobka i CUW 11.12.2018 r.) na kwotę 2 832,03 zł, którą ujęto w grudniu w dokumencie FA nr 500 z 11.12.2018 r. zapisem Wn 401 / Ma 201,
- 12/12/2018 z 3.12.2018 r. za serwis 2 szt. małotowarowych dźwigów na kwotę 140 zł z datą wykonania usługi 30.11.2018 r. (data wpływu do Żłobka 5.12.2018 r., do CUW 6.12.2018 r.), którą ujęto w grudniu w dokumencie RA nr 490 z 6.12.2018 r. zapisem Wn 402 / Ma 201,
- FA/968/2018/F z 31.10.2018 r. z tożsamą datą wykonania usługi (data wpływu do Żłobka 14.11.2018 r., do CUW 20.11.2018 r.) za badania laboratoryjne na kwotę 47 zł, którą ujęto w listopadzie w dokumencie FA nr 447 z 20.11.2018 r. zapisem Wn 405 / Ma 201,
- 14/10/2018 z 1.10.2018 r. za serwis 2 szt. małotowarowych dźwigów na kwotę 140 zł z datą wykonania usługi 28.09.2018 r. (data wpływu do Żłobka 4.10.2018 r., do CUW 9.10.2018 r.), którą ujęto w październiku w dokumencie RA nr 398 z 9.10.2018 r. zapisem Wn 402 / Ma 201,
- FVAT2018/2762 z 30.09.2018 r. z tożsamą datą sprzedaży (wpływ do Żłobka 4.10.2018 r., do CUW 9.10.2018 r.) na kwotę 55,35 za całodobowy techniczny nadzór nad urządzeniami systemu transmisji alarmów, którą ujęto w październiku w dokumencie FA nr 397 z 9.10.2018 r. zapisem Wn 402 / Ma 201,
- FA/785/2018/F z 31.08.2018 r. z tożsamą datą wykonania usługi, na kwotę 42 zł za badania laboratoryjne i RTV (data wpływu do Żłobka 6.09.2018 r., do CUW 11.09.2018 r.), którą ujęto we wrześniu w dokumencie FA nr 360 z 11.09.2018 r. zapisem Wn 402 / Ma 201.

- błędne przeprowadzenie przez konto 300, zamiast zgodnie z art. 6 ust 1 uor (zasada memoriału) ujęcie w księgach roku 2018 r. na odpowiednim koncie zespołu 2:

- 26/18 z 31.12.2018 r. za badania profilaktyczne pracowników i dla potrzeb Sanepidu w okresie od 01.07.2018 r. do 31.12.2018 r., na kwotę 680 zł (data wpływu do Żłobka 17.01.2019 r., do CUW 18.01.2019 r.), została zadekretowana pod datą 18.01.2019 r. na kontach Wn 300 / Ma 201, co spowodowało zaniżenie zobowiązań za IV kwartał 2018 r.,
- WOD/9527/12/2018 z 21.12.2018 r. za zakup wody w okresie od 20.11.2018 r. do 19.12.2018 r., na kwotę 550,97 zł (data wpływu do Żłobka 2.01.2019 r., do CUW 4.01.2019 r.), została zadekretowana pod datą 4.01.2019 r. na kontach Wn 300 / Ma 201, co spowodowało zaniżenie zobowiązań za IV kwartał 2018 r.

Powyższe nieprawidłowości miały wpływ na zobowiązania wykazywane w sprawozdaniach za poszczególne kwartały roku 2018.

Dopiero zarządzeniem nr 15/2019 Dyrektora Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy z 7 maja 2019 r. wprowadzono zmiany dokumentacji opisującej przyjęte zasady polityki rachunkowości w zakresie zgodnym z przytoczonym powyżej pismem Prezydenta Miasta Tychy. W latach 2019 i 2020 stwierdzono następujące nieprawidłowości, tj.:

- niewłaściwe zastosowanie konta 300 skutkujące wykazaniem nieprawidłowych zobowiązań stwierdzono przykładowo przy ujęciu w księgach rachunkowych faktur nr:

- FVAT2019/0767 z 31.03.2019 r. z tożsamą datą sprzedaży (data wpływu do Żłobka 2.04.2019 r., do CUW 5.04.2019 r.) na kwotę 55,35 zł za całodobowy techniczny nadzór nad urządzeniami systemu transmisji alarmów, została zadekretowana w dokumencie FA nr 138 z 5.04.2019 r. na kontach Wn 300 / Ma 201 co spowodowało zaniżenie zobowiązań za I kwartał 2019 r.
- 187/04/2019/E6 z 29.04.2019 r. za odprowadzenie ścieków w okresie od 21.03.2019 r. do 19.04.2019 r. (data wpływu do Żłobka 30.04.2019 r., do CUW 7.05.2019 r.) na kwotę 691,24 zł, którą ujęto w księgach rachunkowych w dokumencie FA nr 185 z 7.05.2019 r. zapisem Wn 300 / Ma 201 w kwotach 238,35 zł i 452,89 zł, co skutkowało nie wykazaniem zobowiązania w kwietniu,
- FA/444/2019/F z 31.05.2019 r. z tożsamą datą wykonania usługi (data wpływu do Żłobka 11.06.2019 r., do CUW 12.06.2019 r.) za badania laboratoryjne na kwotę 31 zł, została zadekretowana pod datą 12.06.2019 r. na kontach Wn 300 / Ma 201, co skutkowało nie wykazaniem zobowiązania w maju,
- FVAT 2019/1Wn 855 z 30.06.2019 r. z tożsamą datą sprzedaży (data wpływu do Żłobka 03.07.2019 r., do CUW 5.07.2019 r.) za całodobowy nadzór na systemem alarmowym na kwotę 55,35 zł została zadekretowana pod datą 5.07.2019 na kontach Wn 300 / Ma 201, co spowodowało zaniżenie zobowiązań za II kwartał 2019 r.,

- 14/2019 z 28.06.2019 r. za badania profilaktyczne pracowników i dla potrzeb Sanepidu na kwotę 620 zł w okresie od 1.01.2019 r. do 28.06.2019 r. (data wpływu do Żłobka 4.07.2019 r., do CUW 5.07.2019 r.), została zadekretowana pod datą 5.07.2019 na kontach Wn 300 / Ma 201, co spowodowało zaniżenie zobowiązań za II kwartał 2019 r.,
- 43/06/2019 z 30.06.2019 r. na kwotę 4 555,92 zł (data wpływu do Żłobka 8.07.2019 r., CUW 9.07.2019 r.) z tytułu realizacji umowy z 24.05.2019 r. w okresie 1.06.2019 r. do 30.06.2019 r. na usługi prawnicze, co spowodowało zaniżenie zobowiązań za II kwartał 2019 r.,
- WOD/11317/06/2019 z 27.06.2019 r. za zużycie wody w okresie od 21.05.2019 r. do 21.06.2019 r. (data wpływu do Żłobka 3.07.2019 r., do CUW 5.07.2019 r.) na kwotę 640,24 zł, którą ujęto w księgach rachunkowych w dokumencie FA nr 289 z 5.07.2019 r. zapisem Wn 300 / Ma 201 w kwocie 640,24 zł, co spowodowało zaniżenie zobowiązań za II kwartał 2019 r.,
- FA/697/2019/F z dnia 31.08.2019 r. z tożsamą datą wykonania usługi (data wpływu do Żłobka 6.09.2019 r., CUW 10.09.2019 r.) za badania laboratoryjne na kwotę 11 zł, która została zadekretowana z wykorzystaniem konta 300, co skutkowało nie wykazaniem zobowiązania w sierpniu,
- FVAT 2019/2488 z 31.08.2019 r. z tożsamą datą sprzedaży (data wpływu do Żłobka 4.09.2019 r., CUW 6.09.2019 r.) za całodobowy nadzór na systemem alarmowym na kwotę 55,35 zł, która została zadekretowana z wykorzystaniem konta 300, co skutkowało nie wykazaniem zobowiązania w sierpniu,
- FA/1027/2019/F z dnia 30.11.2019 r. za badania laboratoryjne na kwotę 11 zł, która została zadekretowana z wykorzystaniem konta 300, co skutkowało nie wykazaniem zobowiązania w listopadzie,
- FVAT 2019/3468 z 30.11.2019 za całodobowy nadzór na systemem alarmowym (data sprzedaży 30.11.2019 r.) na kwotę 55,35 zł (data wpływu do Żłobka 5.12.2019 r., do CUW 10.12.2019 r.), która została zadekretowana z wykorzystaniem konta 300, co skutkowało nie wykazaniem zobowiązania w listopadzie,
- 0515425005/168 z 31.12.2019 r. za zużyta energię ciepłą w okresie od 11.10.2019 r. do 13.12.2019 r. na kwotę 603,99 zł (data wpływu do Żłobka 7.01.2020 r., do CUW 10.01.2020 r.) która została zadekretowana z wykorzystaniem konta 300, co skutkowało zaniżenie zobowiązań za IV kwartał 2019 r.,
- FVAT 2019/3795 z 31.12.2019 za całodobowy nadzór na systemem alarmowym (data sprzedaży 31.12.2019 r.) na kwotę 55,35 zł (data wpływu do Żłobka 8.01.2019 r., do CUW, która została zadekretowana z wykorzystaniem konta 300, co skutkowało zaniżenie zobowiązań za IV kwartał 2019 r.,

- FA/1121/2019/F z 31.12.2019 r. z tożsamą datą wykonania usługi (data wpływu do Żłobka 9.01.2020 r., do CUW 14.01.2020 r.) za badania laboratoryjne na kwotę 11 zł, która została zadekretowana z wykorzystaniem konta 300, co skutkowało zaniżenie zobowiązań za IV kwartał 2019 r.,
- 32/2019 z 31.12.2019 r. za badania profilaktyczne pracowników w okresie 01.07.2019 r. – 31.12.2019 r. na kwotę 460 zł (data wpływu do Żłobka 21.01.2020 r., do CUW 24.01.2020 r.), która została zadekretowana w dokumencie FA nr 28 z 24.01.2020 r. z wykorzystaniem konta 300, co skutkowało zaniżenie zobowiązań za IV kwartał 2019 r.,
- WOD/13401/12/2019 z 27.12.2019 r. za zużycie wody w okresie 20.11.2019 r. – 20.12.2019 r. na kwotę 604,95 zł (data wpływu do Żłobka 7.01.2020 r., do CUW 10.01.2020 r.), która została zadekretowana w dokumencie FA nr 3 z 7.01.2020 r. z wykorzystaniem konta 300, co skutkowało zaniżenie zobowiązań za IV kwartał 2019 r.,
- FVAT 2020/0605 z 29.02.2020 z tożsamą datą wykonania usługi za całodobowy nadzór na systemem alarmowym na kwotę 55,35 zł (data wpływu do Żłobka 3.03.2020 r., do CUW 4.03.2020 r.) która została zadekretowana w dokumencie FA nr 85 z 4.03.2020 r. z wykorzystaniem konta 300, co skutkowało nie wykazaniem zobowiązania w lutym,
- FA/167/2020/F z 29.02.2020 r. z tożsamą datą wykonania usługi (data wpływu do Żłobka 4.03.2020 r., do CUW 5.03.2020 r.) za badania laboratoryjne na kwotę 40 zł, która została zadekretowana w dokumencie FA nr 92 z 6.03.2020 r. z wykorzystaniem konta 300, co skutkowało nie wykazaniem zobowiązania w lutym,
- WOD/12804/03/2020 z 20.03.2020 r. za zakup wody w okresie rozliczeniowym 21.02.2020 r. – 18.03.2020 r. na kwotę 418,47 zł (data wpływu do Żłobka 14.04.2020 r., do CUW 17.04.2020 r.) która została zadekretowana w dokumencie FA nr 119 z 17.04.2020 r. z wykorzystaniem konta 300, co skutkowało nie wykazaniem zobowiązania w marcu,
- nieujęcie na koncie 300, faktur które wprowadzono do ksiąg rachunkowych zapisem Wn 402 / Ma 201, tym samym zakwalifikowano niewłaściwą wysokość kosztów do poszczególnych okresów sprawozdawczych wynikających przykładowo z faktur nr:
 - FA/83/2019/F z 31.01.2019 r. z tożsamą datą wykonania usługi (data wpływu do Żłobka 12.02.2019 r., do CUW 15.02.2019 r.) za badania laboratoryjne na kwotę 11 zł, która ujęto w dokumencie FA nr 63 z 15.02.2019 r.,
 - Z1113/02/2019 z 5.03.2019 r. za energię ciepłą za okres rozliczeniowy – luty 2019 r. (data wpływu do Żłobka i CUW 7.03.2019 r.) na kwotę 3 284,81 zł, którą ujęto w dokumencie FA nr 91 z 7.03.2019 r.,
 - nr WOD/11403/04/2019 z 29.04.2019 r. za zużycie wody w okresie 21.03.2019 r. – 19.04.2019 r. (data wpływu do Żłobka 29.04.2019 r., do CUW 30.04.2019 r.) na kwotę

580,08 zł, którą w całości ujęto w dokumencie FA nr 181 z 30.04.2019 r.

– nr WOD/11736/11/2019 z 25.11.2019 r. za zużycie wody w okresie 21.10.2019 – 25.11.2019 r. (data wpływu do Żłobka 2.12.2019 r., do CUW 3.12.2019 r.) na kwotę 550,81 zł, którą w całości ujęto w dokumencie FA nr 512 z 30.11.2019 r.

• zakwalifikowanie niewłaściwej wysokości kosztów do poszczególnych okresów sprawozdawczych wynikających przykładowo z faktury nr :

– 142/07/2019/E6 z 29.07.2019 r. za odprowadzenie ścieków w okresie rozliczeniowym 22.06.2019 r. – 22.07.2019 r. na kwotę 677,31 zł, która ujęto w księgach rachunkowych w dokumencie FA nr 334 z 31.07.2019 r. zapisem Wn 300 / Ma 201 w kwocie 180,62 zł oraz Wn 402 / Ma 201 w kwocie 496,69 zł, zamiast prawidłowo w kwotach odpowiednio 196,64 zł i 480,67 zł,

– O/S2/0013617/19 z 15.07.2019 r. za energię elektryczną za okres od 3.05.2019 r. do 2.07.2019 r. na kwotę 3 887,02 zł, ujętą w księgach w dokumencie FA nr 321 z 23.07.2019 r. Wn 300 / Ma 201 w kwocie 1 813,93 zł i 1 943,50 zł oraz Wn 401 / Ma 201 w kwocie 129,59 zł, zamiast prawidłowo w kwotach odpowiednio 1 847,93 zł, 1 911,65 zł, 127,44 zł,

– O/S2/0041595/19 z 20.12.2019 r. za energię elektryczną za okres od 7.11.2019 r. do 31.12.2019 r. na kwotę 2 475,38 zł, którą ujęto w księgach w dokumencie FA nr 557 z 31.12.2019 r. Wn 300 / Ma 201 w kwocie 1 054,33 zł oraz Wn 401 / Ma 201 w kwocie 1 421,05 zł, zamiast prawidłowo w kwotach odpowiednio 1 080,17 zł, 1 395,21 zł,

– WOD/12698/01/2020 z 24.01.2020 r. za zakup wody w okresie 21.12.2019 r. do 21.01.2020 r. na kwotę 424,49 zł, którą ujęto w księgach w dokumencie FA nr 37 z 31.01.2020 r. zapisem Wn 300 / Ma 201 w kwocie 136,93 zł oraz Wn 401 / Ma 201 w kwocie 287,56 zł, zamiast prawidłowo w kwotach odpowiednio 145,92 zł i 278,57 zł,

– 0515425005/169 z 14.02.2020 r. za paliwo gazowe za okres od 13.12.2019 r. do 12.02.2020 r. na kwotę 420 zł, którą ujęto w księgach w dokumencie FA nr 64 z 21.02.2020 r. zapisem Wn 300 / Ma 201 w kwocie 123,93 zł i 213,45 zł oraz Wn 401 / Ma 201 w kwocie 82,62 zł, zamiast prawidłowo w kwotach odpowiednio 128,71 zł, 210 zł, 81,29 zł,

– 0515425005/170 z 17.04.2020 r. za paliwo gazowe za okres od 12.02.2020 r. do 15.04.2020 r. na kwotę 254,87 zł, którą ujęto w księgach w dokumencie FA nr 122 z 21.04.2020 r. zapisem Wn 300 / Ma 201 w kwocie 68,78 zł i 125,41 zł oraz Wn 401 / Ma 201 w kwocie 60,68 zł, zamiast prawidłowo w kwotach odpowiednio 71,68 zł, 123,45 zł, 59,74 zł.

3. Ujmowanie operacji gospodarczych do niewłaściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej, tj. niezgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.), co dotyczyło:

- ujęcia usługi serwisu 2 szt. dźwigów małowarowych w październiku, listopadzie i grudniu 2019 r. w § 4300 *Zakup usług pozostałych*, na podstawie rachunków nr 10/11/2019 z 4.11.2019 r., nr 9/12/2019 z 2.12.2019 r., nr 55/12/2019 z 10.12.2019 r. na kwotę 145 zł każdy. Zgodnie z umową zawartą z wykonawcą usługa polega na konserwacji dźwigów. Zatem prawidłowo należy ww. operację gospodarczą ująć w § 4270 *Zakup usług remontowych*. Zauważa się, że wszystkie pozostałe rachunki otrzymane w 2019 r. ujęto w § 4270.
 - ujęcia usługi dotyczącej naprawy wagi w § 4300 *Zakup usług pozostałych* na podstawie faktury nr 24/01/2019 z 30.01.2019 r. na kwotę 147,60 zł, zamiast prawidłowo w § 4270 *Zakup usług remontowych*.
 - ujęcia kosztów gospodarowanie odpadami w kwocie 0,31 zł wyszczególniony na fakturze nr 19/01/01/010360 z 17.01.2019 r. za zakup lampy metalohalogenkowej, które ujęto w § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia*, zamiast prawidłowo w § 4300 *Zakup usług pozostałych*. Zauważyć należy, że ww. koszty w kwotach 3,69 zł oraz 8,92 zł wskazane na fakturach nr 19/01/01/080507 z 14.08.2019 r. oraz nr 18/01/01/110886 z 23.11.2018 r.za zakup świetlówek ujęto prawidłowo w § 4300,
 - ujęcia kosztów transportu w § 3020 w kwocie 15 zł wyszczególnionych na fakturze FA/4404/2019 z 31.10.2019 r. za obuwie zawodowe na kwotę 2 170,34 zł oraz w kwocie 17,22 zł wyszczególnionych na fakturze nr 5392/18/FVS z 22.10.2018 r., które ujęto w całej wartości w § 3020, zamiast prawidłowo wyodrębnić koszty transportu w § 4300,
 - ujęcia kosztów transportu w § 4210 w kwocie 10,99 zł wyszczególnionych na fakturze 5039149348 z 20.12.2018 r. za zakup łopat do śniegu na kwotę 299,99 zł, którą ujęto w § 4210, zamiast prawidłowo wyodrębnić koszty transportu w § 4300.
- Ponadto w jednostce zgodnie z polityką rachunkowości ewidencja szczegółowa na koncie zespołu 2 może być prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej. Stwierdzono nieprawidłowości w ujmowaniu operacji gospodarczych na kontach zespołu 2 przy uwzględnieniu klasyfikacji budżetowej. Brak ujmowania operacji gospodarczych w szczególności klasyfikacji budżetowej omówiono w protokole przy sprawozdawczości. Ponadto stwierdzono, że zgodnie z zestawieniem obrotów i sald na 31.12.2019 r.:
- konto 240 wykazuje w § 0830 saldo Wn w kwocie 93,95 zł, co wynika z ujęcia na koncie 240 zwrotu za wyżywienie w sierpniu 2019 r., mylnie dokonanego z rachunku wydatków, zapisem Wn 240 z § 0830 / Ma 130-01 bez paragrafu (dokument WB nr 247 z 23.09.2019 r.) oraz w dokumencie PK nr 109 z 30.09.2019 r. zapisem Wn 221 z § 0830 / Ma 240 bez paragrafu,
 - konto 229 w § 4010 wykazuje saldo Wn w kwocie 107,38 zł, co wynika z ujęcia korekty rozliczenia nagród za grudzień w dokumencie PK nr 159 z 31.12.2019 r.kwot 68,55 zł i 38,83 zł zapisem Wn 229 w § 4010 / 231 oraz Wn 221 / 229 bez paragrafu klasyfikacji budżetowej,

- konto 225 w § 4010 wykazuje saldo Wn w kwocie 40 zł, co wynika z ujęcia korekty rozliczenia nagród za grudzień w dokumencie PK nr 159 z 31.12.2019 r. zapisem Wn 225 w § 4010 / 231 oraz Wn 221 / 225 bez paragrafu klasyfikacji budżetowej,
- ujęcie korekty księgowania odpisu należności z tytułu opłaty za wyżywienie w dokumencie PK nr 67 z 1.06.2019 r. w kwocie 49,50 zł na koncie 221 bez § 0830.

5. Nieprzestrzeganie art. 21 ust. 1 pkt 6 uor oraz § 1 ust 9 pkt 3 Instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych poprzez:

- brak wskazania daty, pod jaką dowód ma być ujęty w księgach rachunkowych oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za dekretację, np. faktury nr:
 - FVAT 2019/3128 z 31.10.2019 r. na kwotę 55,35 za całodobowy techniczny nadzór nad systemem alarmowym,
 - FA/930/2019/F z 31.10.2019 za badania laboratoryjne na kwotę 22 zł,
 - 94/10/2019/E6 z 29.10.2019 r. za odprowadzenie ścieków na kwotę 606,04 zł,
 - 1073/MAG/2019 z 24.10.2019 r. za zakup pieczętka na kwotę 38 zł,
 - FV/35/2019 z 29.08.2019 r. za naprawę pokrycia dachowego na kwotę 1 845 zł,
 - 3/08/2019 za audyt energetyczny na kwotę 2 767,50 zł,
 - 151916732 z 12.07.2019 r. za dostęp do programu Majątek Web Standard na kwotę 472,32 zł,
 - FV/123/2019 z 4.04.2019 r. na kwotę 550 zł za szkolenie „Zamówienia publiczne do 30 000 euro”,
 - 0485/FS/03/2019 z 25.03.2019 r. na kwotę 369 zł za utrzymanie strony WWW za okres od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r.
 - 1556/03/2019/DPA z 21.03.2019 r. na kwotę 553,50 zł za przedłużenie abonamentu Personal Hosting,
- brak dekretacji na dokumencie źródłowym, tj. na fakturach nr:
 - 682/MG/12/2019 z 12.12.2019 r. za latarkę diodową na kwotę 258,90 zł (dowód FA nr 53 1 z 13.12.2019 r.),
 - Z0277/11/2019 z 4.11.2019 r. na kwotę 799,18 zł za zamówioną moc ciepłą (dowód nr 472 z 8.11.2019 r.),
 - RZT/36/04/2019 z 13.05.2019 r. za ciśnieniowe czyszczenie kanalizacji na kwotę 174,97 zł (dowód PK nr 53 z 30.04.2019 r.),
 - 11/4/2019 z 1.04.2019 r. na kwotę 145 zł za serwis 2 szt. małowarowych dźwigów,
 - FVAT2019/0767 z 31.03.2019 r. na kwotę 55,35 zł za całodobowy techniczny nadzór nad urządzeniami systemu transmisji alarmów.

6. Wskazanie w księgach rachunkowych daty dowodu księgowego niezgodnego z datą tego dowodu. Zgodnie z art. 23 uor zapis księgowy powinien zawierać m.in.:

- datę dokonania operacji gospodarczej,
- określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz **jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji,**
- kwotę i datę zapisu

oraz zrozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji.

Powyższe dotyczyło przykładowo dowodów księgowych nr:

- rachunku nr 10/11/2019 z 4.11.2019 r., ujętego w księgach rachunkowych w dokumencie PK nr 127 z 31.120.2019 r. ze wskazaniem daty dowodu księgowego 31.10.2019 r.,
- faktura nr 62/11/2019/Eg z 26.11.2019 r., ujęta w księgach rachunkowych w dokumencie FA nr 509 z 30.11.2019 r. ze wskazaniem daty dowodu księgowego 17.11.2019 r.,
- faktura nr O/S2/0037650/19 z 12.11.2019 r., ujęta w księgach rachunkowych w dokumencie FA nr 492 z 19.11.2019 r. ze wskazaniem daty dowodu księgowego 14.11.2019 r.,
- korekta nr O/S2/0025147/19 z 6.09.2019 r., ujęta w księgach rachunkowych w dokumencie FA nr 422 z 4.10.2019 r. ze wskazaniem daty dowodu księgowego 23.09.2019 r.,
- faktura Z1113/02/2019 z 5.03.2019 r., ujęta w księgach rachunkowych w dokumencie FA nr 91 z 7.03.2019 r. ze wskazaniem daty dowodu księgowego 7.03.2019 r.,
- faktura nr 0515425005/166 z 15.08.2019 r. ujęta w księgach rachunkowych w dokumencie FA nr 360 z 23.08.2019 r. ze wskazaniem daty dowodu księgowego 12.08.2019 r.

7. Brak bieżącego ujmowania w księgach rachunkowych zaangażowania wynikającego z zawartych umów, decyzji i innych postanowień. Obowiązek ten wynika

z art. 40 ust 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym na koncie 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym. Zaangażowania środków, wynikających z umów:

- na 2019 r. dotyczących usług związanych m.in.: z utrzymaniem strony WWW, usługi prawnicze, konserwacją 2 szt. małowarowych dźwigów Q-100 kg,
- na 2019 r. jak i na 2020 r. dotyczących usług związanych z badaniami lekarskimi pracowników, dystrybucję energii elektrycznej i ciepłej, dostawę gazu, za usługi telekomunikacyjne, zakup wody i odprowadzenie ścieków, dokonywano w księgach w momencie ujęcia ich w kosztach.

Weryfikacja dokumentów wykazała, że zobowiązania regulowane są terminowo, zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nakazującym dokonywać wydatki w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

4.3. Gospodarka majątkiem trwałym i inwentaryzacja

Wartość majątku jednostki wg stanu na dzień 31.12.2019 r. zgodnie z księgami rachunkowymi przedstawiała się następująco:

• 011-00 – grunty	824 056,74
• 011-01 – budynki i lokale	2 220 780,53
• 011-04 – maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	9 911,00
• 011-05 – specjalistyczne maszyny	35 630,09
• 011-06 – urządzenia techniczne	244 833,84
• 011-08 – narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	58 469,43
Razem 011:	3 393 681,63
• 013 – Pozostałe środki trwałe	281 983,02
• 021 – Pozostałe wartości niematerialne i prawne	3 293,38

W kontrolowanej jednostce zasady gospodarki majątkiem trwałym zostały uregulowane w *Polityce rachunkowości* wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora CUW nr 25/17 z 29 grudnia 2017 r., w której ustalono, że:

- do środków trwałych zalicza się środki trwałe których wartość początkowa stanowi kwotę powyżej 10 000 zł, z wyjątkiem gruntów, które bez względu na wartość należy zaliczyć do kategorii środków trwałych,
- do pozostałych środków trwałych zalicza się majątek powyżej 2 500 zł.

Zarządzeniem Dyrektora CUW nr 15/2019 z 7 maja 2019 r. ustalono nowe progi przy ewidencjonowaniu pozostałych środków trwałych, tj. że ewidencją ilościową objęte jest następujące wyposażenie:

- meble, sprzęt RTV, sprzęt informatyczny, kserokopiarki, sprzęt fotograficzny, kamery, sprzęt audiowizualny oraz telefony komórkowe o wartości jednostkowej do 2 500 zł,
- sprzęt AGD o wartości od 100 zł do 2 500 zł,
- pozostałe wyposażenie o wartości jednostkowej od 500 zł do 2 500 zł.

oraz uwzględniając zasadę istotności, ustalono, że wyposażenie pomieszczeń przymocowane do ścian, podłóg, sufitów (typu gaśnice, lampy, żaluzje, przepływowe podgrzewacze wody, suszarki itp.) w dacie ich nabycia ujmowane są bezpośrednio w koszty jednostki i nie podlegają żadnej ewidencji.

Do kontroli przedstawiono ewidencję składników majątku prowadzonych w programie komputerowym Majątek Web, tj.:

- kartotekę środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych,
- kartotekę pozostałych środków trwałych w podziale na ewidencję ilościowo-wartościową oraz ilościową.

W wyniku kontroli stwierdzono niezgodność wartości majątku wykazanej w księgach rachunkowych z danymi wynikającymi z przedłożonych do kontroli ksiąg inwentarzowych, które na 31.12.2019 r. wykazywały następujące wartości:

	Dane wynikające z ksiąg rachunkowych	Dane wynikające z ksiąg inwentarzowych	różnica
Środki trwałe	3 393 681,63	3 389 202,32	4 479,31
Pozostałe środki trwałe	281 983,02	290 465,52	8 482,50
Wartości niematerialne i prawne (umarzane jednorazowo)	3 293,38	3 293,38	0,00

W 2019 r. zgodnie z zestawieniem obrotów i sald wartość pozostałych środków trwałych uległa zwiększeniu o kwotę 3 624,69 zł w związku z przyjęciem na stan biurka o wartości 767,52 zł oraz dwóch szaf chłodniczych o wartości 2 224,33 zł i 1 400,36 zł oraz zmniejszeniu o kwotę 9 638 zł w związku z likwidacją zmywarki.

Kontrolujące dokonały weryfikacji:

- salda konta 011 *Środki trwałe* w kwocie 3 393 681,63 zł w zestawieniu z otrzymaną księgą inwentarzową środków trwałych wskazującą wartość majątku w kwocie 3 389 202,32 zł **wykazując różnicę w kwocie 4 479,31 zł, wynikającą z:**
 - nie ujęcia w 2019 r. na koncie 011 likwidacji zmywarki o wartości 9 638 zł (dokument LT nr 1/ST/2019 z dnia 22.01.2019 r.) którą w księgach rachunkowych zdjęto z pozostałych środków trwałych zapisem Wn 072 / Ma 013 oraz
 - przyjęcia w 2018 r. pozostałego środka trwałego, tj. zmywarki o wartości 5 158,69 zł na podstawie dokumentu OT nr 1/PST/2018 z 14.05.2018 r. zapisem Wn 071 / Ma 011, zaniżając wartość środków trwałych w grupie 5 *Specjalistyczne maszyny*.

Powyższe nieprawidłowości miały wpływ na dane wykazane w bilansie za 2019 r.

W wyniku zapytania kontrolujących dotyczącego niezgodności sald na kontach 011 i 013 skierowanego do Głównej Księgowej Centrum Usług Wspólnych otrzymano dokument ujęty w księgach rachunkowych na dzień **31.08.2020 r.** nr PK 06/08/2020, w którym dokonano korekty błędnych księgowania na kontach 011, 013, 071, 072.

- salda konta 013 *Pozostałe środki trwałe* w kwocie 281 983,02 zł w zestawieniu z ewidencją składników majątku o rodzaju wyposażenie (ilościowo – wartościowo) wykazującą na 31.12.2019 r. wartość 285 306,83 zł oraz ewidencją składników majątku o rodzaju: pozostałe środki trwałe wykazującą wartość 5 158,69 zł (tj. łącznie 290 465,52 zł) wykazując różnicę w kwocie 8 482,50 zł. Kontrolujące podjęły próbę wyjaśnienia wskazanej różnicy, stwierdzając, że wpływ na nią miał:

- niezgodny bilans otwarcia konta 013 na 1.01.2018 r. w kwocie 277 443,41 zł w zestawieniu z wydrukiem pomocniczym do sprawozdania F-03 o stanie i ruchu środków trwałych za rok 2018 z kartotek: pozostałe środki trwałe i wyposażenie (ilościowo – wartościowo) z którego stan na początek roku 2018 wynosi 275 048,91 zł, różnica w kwocie 2 394,50 zł,

- wprowadzenie w 2018 r. nieprawidłowo na stan pozostałych środków trwałych wyposażenie w łącznej kwocie 10 926,75 zł (tj. m.in. 800 szt. śliniaków, maszynę do szycia, czajnik, 8 szt. tablic korkowych, komplet garnków, 2 szt. patelni, wyrzynarki, ogrzewacz wody, kubki, kalkulator, fotel obrotowy, torbę ogrodniczą, krzesło, łopatę do śniegu),

- niewprowadzenie w 2018 r. na stan pozostałych środków trwałych maszynki do mięsa o wartości 3 900 zł oraz wprowadzenie na stan pozostałych środków trwałych niezgodnie z zapisami polityki rachunkowości w 2018 r.: kosy spalinowej o wartości 799 zł,

- niedokonanie w 2019 r. likwidacji chłodziarki o wartości 1 320 zł oraz biurka o wartości 910 zł (zgodnie z wyjaśnieniem CUW nie otrzymał dokumentu LT),

- niewprowadzenie w 2019 r. na stan pozostałych środków trwałych stołu o wartości 2 692,35 zł (OT nr 5/W/2019 z 8.10.2019 r.),

- wprowadzenie na stan pozostałych środków trwałych niezgodnie z zapisami polityki rachunkowości w 2019 r.: dwóch szaf chłodniczych o wartościach 2 224,33 zł i 1 400,36 zł, biurka o wartości 767,52 zł,

- wynikająca z wcześniej opisanych nieprawidłowości różnica w związku z przyjęciem w 2018 r. na stan zmywarki w kwocie 5 158,69 zł oraz w 2019 r. likwidacji zmywarki w kwocie 9 638 zł.

Ponadto stwierdzono wprowadzenie na stan ewidencji ilościowo wartościowej składników majątku niezgodnie z zapisami polityki rachunkowości obowiązującej w 2018 r. (tj. do pozostałych środków trwałych zalicza się majątek powyżej 2 500 zł) przy uwzględnieniu zmian wprowadzonych w 2019 r. tj.:

- w 2018 r. kosy spalinowej o wartości 799 zł oraz miksera o wartości 1 207,82 zł,

- w 2019 r. biurka o wartości 767,52 zł, dwóch szaf chłodniczych o wartościach 2 224,33 zł i 1 400,36 zł, stołu o wartości 1 436,89 zł.

Zgodnie z Instrukcją inwentaryzacyjną wprowadzoną zarządzeniem nr 8/2018 Dyrektora CUW Tychy z dnia 26.02.2018 r. środki trwałe znajdujące się na terenie strzeżonym są inwentaryzowane w drodze spisu z natury raz w ciągu czterech lat. Ostatnia pełna inwentaryzacja została przeprowadzona w Żłobku Miejskim w Tychach w 2016 r. Zatem w okresie objętym kontrolą inwentaryzacji w drodze spisu z natury środków trwałych nie przeprowadzono. Zarządzeniem nr 1/2019 z 14.01.2019 r. Dyrektor zarządził przeprowadzenie inwentaryzacji zdawczo – odbiorczej majątku jednostki, którą należało przeprowadzić w terminie od 23.01.2019 r. do 5.02.2019 r. Inwentaryzację przeprowadzono elektronicznie przy użyciu kolektora danych wg stanu na dzień 23.01.2019 r. W wyniku inwentaryzacji nie stwierdzono różnic pomiędzy wartością i ilością spisanych środków trwałych i pozostałych środków trwałych oraz wyposażenia z danymi wynikającymi z ewidencji majątku. Z protokołu poinwentaryzacyjnego wynika, że Komisja porównała ewidencję i stan wartości niematerialnych ze stanem faktycznym, tj. z programami zainstalowanymi na komputerach oraz sprawdziła zapisy w ewidencji dotyczące gruntu.

Dyrektor Żłobka Miejskiego w Tychach zarządzeniem nr 8/2019 z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie przeprowadzenia rocznej inwentaryzacji składników majątku Żłobka Miejskiego w Tychach za rok 2019 zarządził przeprowadzenie na dzień 31.12.2019 r. rocznej inwentaryzacji poniższych składników majątku:

- środków żywności w formie spisu z natury,
- środków trwałych i pozostałych środków trwałych w formie wydruku z programu PROGMAN,
- artykułów chemicznych w formie wydruków z programu SPIŻARNIA.

Do kontroli przedłożono arkusze spisu z natury oznaczone jako druki ścisłego zarachowania, tj. opatrzone kolejnymi numerami druku od 1 do 4 na których spisano łącznie 98 pozycji. Do spisu dołączono zestawienie obrotów i sald konta 310-1 *Materiały – magazyn spożywczy* z saldem na 31.12.2019 r. w kwocie 2 421,50 zł. Jednakże w dokumentach źródłowych nie znajdował się dokument „rozliczenie wyników inwentaryzacji”, stwierdzający zgodność sporządzonego spisu z natury magazynu żywnościowego wycenionego na 2 421,50 zł z ewidencją księgową.

Przedłożona przez CUW Tychy do kontroli dokumentacja nie potwierdza wypełnienia w pełni obowiązku wynikającego z art. 26 ust. 1 pkt 3 uor, zgodnie z którym inwentaryzacji drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacja wartości tych składników, powinna dotyczyć:

- środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony,
- gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości,
- należności spornych i wątpliwych,

- należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych,
- należności i zobowiązań z tytułów publicznoprawnych,
- aktywów i pasywów niewymienionych przy inwentaryzacji metodą spisu ilości z natury oraz potwierdzenia sald jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe.

Inwentaryzacja w drodze weryfikacji polega na sprawdzeniu poprawności i realności **każdego salda aktywów i pasywów objętego tą metodą inwentaryzacji** poprzez jego porównanie z dokumentami stanowiącymi podstawę zapisów w księgach rachunkowych na właściwych kontach oraz porównanie zapisów ze stanem faktycznym.

Do kontroli przedłożono protokoły z inwentaryzacji przeprowadzonej metodą weryfikacji kont: 201, 231, 229, 221-20 i 221-01-1, w których w kolumnie „nazwa konta” błędnie wpisano „Rozrachunki z dostawcami” w odniesieniu do każdego z ww. kont. We wzorze protokołu z inwentaryzacji metodą weryfikacji, stanowiącym załączniku nr 11 do Instrukcji inwentaryzacyjnej, wskazano kolumnę: dokumenty księgowe potwierdzające wysokość salda, czyli należałoby wskazać na podstawie jakich dokumentów dokonano weryfikacji. W przedłożonych do kontroli protokołach wskazano, że saldo porównano z zestawieniem obrotów i sald. Jednakże do protokołów z weryfikacji salda konta 201, 231, 229 oraz 221-20 dołączono dokumenty źródłowe potwierdzające wysokość danego salda, tj. faktury i listy płac. Natomiast na zestawieniu obrotów i sald dołączonym do protokołu z inwentaryzacji w drodze weryfikacji salda konta 221-01-1 odnotowano „weryfikacja sald na dzień 31.12.2019 r. z kartotekami na dzień 31.12.2019 r. saldo zgodne”. Jednakże dokonana przez kontrolujące analiza zgodności dokonanych przypisów należności na koncie 221-01-1 w zestawieniu z dokumentami, tj. zestawieniem opłat za pobyt, wyżywienie i nadgodziny, wykazały nieprawidłowości tj. zaniżenie kwot należności na koncie 221 w łącznej wysokości 180 zł w związku z brakiem dokonanych przypisów z tytułu nadgodzin dzieci, które przebywały ponad wymiar 10-godzin w żłobku w 2019 r. (przypisu dokonano dopiero w dokumencie PK nr 37 z 31.03.2020 r.) oraz naliczania i ujmowania należnych odsetek z tytułu nieterminowego dokonywania opłat za pobyt i wyżywienie, co zostało omówione w dalszej części protokołu. Powyższe świadczy o nierzetelnym przeprowadzeniu weryfikacji salda wskazanego konta. Ponadto wszystkie protokoły z inwentaryzacji przeprowadzonej metodą weryfikacji nie zawierały stwierdzenia o zgodności lub niezgodności salda oraz na żadnym z nich nie stwierdzono podpisu Dyrektora CUW, jako osoby zatwierdzającej, które zgodnie ze wzorem jest wymagane.

Do kontroli nie przedstawiono protokołów z przeprowadzenia inwentaryzacji w drodze weryfikacji sald wszystkich pozostałych kont dla których ustawa przewidziała taką formę przeprowadzenia inwentaryzacji. **Zatem nie dopełniono w pełni obowiązku**

wynikającego z art. 26 ust. 1 pkt. 3 uor. Dokonana przez kontrolujące weryfikacja sald na 31.12.2019 r. w zestawieniu z odpowiednimi dokumentami wykazała dla kont 011 i 013 różnice które opisano już w protokole oraz dla konta 761 wykazującego na 31.12.2019 r. saldo Wn 1,05 zł. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...) na koniec roku konto 761 nie wykazuje salda, a w końcu roku obrotowego przenosi się na stronę Wn konta 860 pozostałe koszty operacyjne, w korespondencji ze stroną Ma konta 761. Powyższe potwierdza brak przeprowadzenia prawidłowej weryfikacji sald na koniec roku 2019.

W jednostce nie przeprowadzono również inwentaryzacji gruntów. Przepisy art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości zobowiązują jednostki, w tym jednostki budżetowe, do inwentaryzacji gruntów w drodze porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników corocznie, wg stanu na dzień bilansowy. Jednocześnie uwzględniając zasady wynikające z § 8 ust 1 rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...) inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją odpowiednio gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zasobu nieruchomości.

Zgodnie z zarządzeniem 32/2019 Dyrektora Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy z dnia 30 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy, obowiązującej również w jednostkach obsługiwanych, zapisano, że do druków ścisłego zarachowania, podlegających ścisłej kontroli, zalicza się m.in. arkusze spisu z natury. W § 6 ww. instrukcji zapisano, że „ewidencję wszystkich druków ścisłego zarachowania należy prowadzić odrębnie w miarę potrzeb w księdze o ponumerowanych stronach, której wzór stanowi załącznik nr 1 do instrukcji, a na ostatniej stronie należy wpisać „księga zawiera ... stron, słownie ...”, kolejno ponumerowanych, a następnie zaopatrzyć podpisem kierownika jednostki lub osoby upoważnionej oraz głównego księgowego lub jego zastępcy”. W trakcie kontroli stwierdzono, że ewidencja arkuszy nie jest prowadzona w opisany sposób. Do kontroli przedłożono jedynie luźną kartkę, zgodną z wzorem i zatytułowaną „Księga druków ścisłego zarachowania”, w której odnotowano fakt wydania 4 arkuszy spisu z natury w dniu 31.12.2019 r. oraz stan druków w ilości 16 sztuk. Natomiast nie odnotowano przyjęcia na stan arkuszy spisu znajdujących się na stanie jednostki. W dokumentacji poddanej kontroli znajdował się blok arkuszy spisu z natury jako: „Księga nr 1 i zawierał ponumerowane arkusze strony 1 – 20”, w której znajdowały się arkusze spisu o numerach od 5 do 20.

W toku czynności kontrolnych sprawdzeniu poddano dokumentację potwierdzającą realizację postanowień art. 26 ust.1 pkt 2 i pkt 3 ustawy o rachunkowości, tj.: protokół z inwentaryzacji przeprowadzonej metodą weryfikacji oraz potwierdzenia sald w zakresie aktywów finansowych oraz należności stwierdzając błędne potwierdzenie salda otrzymanego od:

- ██████████, w którym wskazano do potwierdzenia, wg. stanu na 30.11.2019 r., należność w kwocie 55,35 zł, wynikającą z faktury nr FVA2019/3468 z 30.11.2019 r., które potwierdzono jako „saldo zgodne na dzień 30.11.2019 r.”. Z dziennika za 2019 r. wynika, że fakturę ujęto w księgach rachunkowych do zobowiązań pod datą 6.12.2019 r., zatem saldo było niezgodne na 30.11.2019 r.
- ██████████ w którym wskazano do potwierdzenia, wg. stanu na 31.12.2019 r., należność w kwocie 11 zł, wynikającą z faktury nr FA/1121/2019/F z 31.12.2019 r., które potwierdzono jako „saldo zgodne na dzień 31.12.2019 r.”. Z dziennika za 2020 r. wynika, że fakturę ujęto w księgach rachunkowych do zobowiązań pod datą 14.01.2020 r., zatem saldo było niezgodne na 31.12.2020 r.
- ██████████ z o.o., w którym wskazano do potwierdzenia, wg. stanu na dzień 31.10.2019 r., należność w kwocie 1 570,54 zł, które potwierdzono jako „saldo niezgodne. Faktura Z1151/10/2019 zapłacona 14.11.2019 r.”. Z dziennika za 2019 r. wynika, że fakturę ujęto w księgach rachunkowych pod datą 12.11.2019 r., a opłacona została 14.11.2019 r. Zatem saldo na 30.11.2018 r. prawidłowo uznano za niezgodne, jednakże przyczyną niezgodności nie było dokonanie zapłaty za fakturę w listopadzie, a ujęcie jej w księgach rachunkowych do zobowiązań dopiero w listopadzie.

4.2. Zamówienia publiczne

Zgodnie z danymi prezentowanymi w sprawozdaniach Rb-28S wydatki na zakup art. żywnościowych w 2018 r. wyniosły 142 509,95 zł, a w 2019 r. 144 322,82 zł.

Zamówienia na art. żywnościowe na 2019 i 2020 r. zostały udzielone w trybie przetargu nieograniczonego, w dwóch częściach za I i II półrocze danego roku. Ponadto w postępowaniach dopuszczono możliwość składania ofert częściowych w podziale na 8 asortymentów:

- Różne produkty spożywcze
- Nabiał i produkty mleczarskie
- Mięso i wędliny świeże
- Drób świeży, królik
- Mrożonki ryb, warzyw i owoców

- Warzywa i owoce świeże oraz kiszonki
- Pieczywo świeże
- Produkty spożywcze dla niemowląt

Weryfikacji poddano zamówienia na I półrocze 2019 i 2020 roku.

Wartość szacunkową zamówienia na I półroczu 2019 r. została ustalona na łączną kwotę 73 742,12 zł netto (17 103,03 euro), którą ustalono „**na podstawie kartotek magazynowych oraz istniejących w nich cen powiększonych w niektórych przypadkach do aktualnej wartości rynkowej**”, co wynika z wniosku o wyrażenie zgody na udzielenie zamówienia, co jest niezgodne z protokołem ZP-PN w którym wskazano, że wartość szacunkową ustalono „**na podstawie informacji o przychodach i rozchodach z kartotek magazynu żywnościowego za okres 01.07.2018 r.– 06.11.2018 r. oraz cen zaoferowanych w poprzednim przetargu powiększonych o nie kupowane dotąd towary**”.

Wartość szacunkową zamówienia na I półroczu 2020 r. została ustalona na łączną kwotę 87 661,87 zł netto (20 331,16 euro), którą ustalono „**na podstawie kartotek magazynowych oraz istniejących w nich cen powiększonych w niektórych przypadkach do aktualnej wartości rynkowej**”, co wynika z wniosku o wyrażenie zgody na udzielenie zamówienia, co jest niezgodne z protokołem ZP-PN, w którym wskazano, że wartość szacunkową ustalono „**na podstawie informacji o przychodach i rozchodach z kartotek magazynu żywnościowego za okres 01.07.2019 r. – 08.11.2019 r. oraz cen zaoferowanych w poprzednim przetargu powiększonych o ok. 5%**”.

Tymczasem zgodnie z art. 34 ust.1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych zwanej dalej p.z.p. podstawą ustalenia wartości zamówienia na usługi lub dostawy powtarzające się okresowo lub podlegające wznowieniu w określonym czasie jest łączna wartość zamówień tego samego rodzaju:

- 1) udzielonych w terminie poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym, z uwzględnieniem zmian ilościowych zamawianych usług lub dostaw oraz prognozowanego na dany rok średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, albo
- 2) których zamawiający zamierza udzielić w terminie 12 miesięcy następujących po pierwszej usłudze lub dostawie.

W przypadku udzielania zamówień w częściach, zgodnie z art. 32 ust. 4 p.z.p, jeżeli zamawiający dopuszcza możliwość składania ofert częściowych albo udziela zamówienia w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, wartością zamówienia jest łączna wartość poszczególnych części zamówienia.

Wobec powyższego zamawiający szacując wartość zamówienia w częściach jest zobowiązany do stosowania przepisu art. 35 ust. 1 p.z.p. W przypadku szacowania wartości zamówienia dla kolejnej części, zgodnie z art. 32 ust. 4 p.z.p. należy brać pod

uwagę całość zamówienia. Szacując wartość zamówienia przed wszczęciem postępowania dla kolejnej części może zaistnieć sytuacja kiedy to wartość szacunkowa dla całości przedmiotu zamówienia ulegnie zmianie, jednakże zamawiający nie może poprawić wówczas kwot szacunkowych dla postępowania, w którym już zostało udzielone zamówienie. Szacowania wartości zamówienia na II półrocze trzeba dokonać zgodnie z art. 34 ust. 1 p.z.p. jak i art. 35 ust. 1 p.z.p., a więc nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania na tą część zamówienia.

Ponadto zauważa się, że prognozowany na 2020 rok średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem stanowił 2,5%.

Pomimo nieprawidłowego ustalenia wartości szacunkowej zamówienia na art. żywnościowe na 2019 r. i 2020 r., tj. niezgodnie z art. 32 ust. 4 i art. 34 ust.1 p.z.p, nie skutkowało to zastosowaniem niewłaściwego trybu udzielenia zamówienia.

W toku czynności kontrolnych ustalono ponadto, że:

- protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na I półrocze 2019 r. sporządzono na nieaktualnym druku ZP-PN, wzór protokołu obowiązującego w okresie przeprowadzania przedmiotowego zamówienia został określony w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 26.07.2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1128) oraz nie zaznaczono w protokole, że jest to zamówienie udzielone w częściach, a tym samym błędnie wskazano wartość całego zamówienia,
- w protokole z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na I półrocze 2020 r. w punkcie 2.4. wskazano wartość zamówienia z podziałem na części od 1 do 8 wskazując wartość wynikająca z najkorzystniejszych ofert, zamiast wartość szacunkową, tj.

Części zamówienia w podziale na asortymenty	Wartość szacunkowa z wniosku	Wartość wykazana w protokole	Wartość netto wynikająca z oferty
1- Różne produkty spożywcze	11 855,25	11 337,13	11 337,13
2 - Nabiał i produkty mleczarskie	16 658,94	14 694,46	14 694,46
3 - Mięso i wędliny świeże	8 518,10	8 219,05	8 219,05
4 - Drób świeży, królik	9 693,71	8 620,67	8 620,67
5 - Mrożonki ryb, warzyw i owoców	7 507,14	7 462,86	7 462,86
6 - Warzywa i owoce świeże oraz kiszonki	20 221,01	19 270,63	19 270,63
7 - Pieczywo świeże	3 923,86	3 718,52	3 718,52
8 - Produkty spożywcze dla niemowląt	9 283,86	9 263,26	9 263,26
Razem	87 661,87	82 586,58	82 586,58

- zamówienie na półrocze jest zamówieniem udzielanym na część przedmiotu zamówienia i tym samym wartość zarówno całego zamówienia jak i bieżącego postępowania, trzeba wpisać we wzorze protokołu, tj. druku ZP-PN w pkt 2.4, piątym kwadracie – jako aktualnie udzielana część zamówienia. Tymczasem w protokole na

I półrocze 2020 r. nie zaznaczono i nie uzupełniono opisu w zakresie: "zamówienia udzielanego jako część zamówienia o wartości co stanowiło równowartość euro, wartość aktualnie udzielanej części zamówienia (którego dotyczy obecne postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego) zł, co stanowi równowartość euro",

- w protokole z zamówienia na I półrocze 2020 r. w pkt 11.2 wskazano kwotę jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, tj. 93 184,20 zł, co stanowi kwotę wartości szacunkowej brutto. Zauważa się, że nie należy kwoty jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia utożsamiać z wartością szacunkową zamówienia, o której mowa w art. 32 ust. 1 p.z.p. Kwota, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia co do zasady jest kwotą wynikającą z planu finansowego (lub innego spełniającego podobne funkcje dokumentu np.: planu inwestycyjnego) zamawiającego i oznacza środki, jakie mają być przeznaczone na pokrycie realnych wydatków z tytułu realizacji zamówienia. Kwota ta stanowi deklarację zamawiającego w zakresie posiadanych przez niego w danym momencie środków finansowych i może się zmienić na dalszym etapie postępowania w wyniku zwiększenia przez zamawiającego wysokości środków przeznaczonych na sfinansowanie zamówienia. W wyniku kontroli ww. dwóch postępowań o zamówienie art. żywnościowych stwierdzono, że dochowano obowiązków ustawowych w zakresie ogłoszeń, terminów, oświadczeń. Wyrwkowej weryfikacji poddano również zgodność zaoferowanych cen z cenami stosowanymi w trakcie realizacji umów nie stwierdzając niezgodności.

Weryfikacji poddano ponoszenie wydatków w świetle art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Narzędziem wspomagającym dyrektora w realizacji wymogów ww. postanowień winien być regulamin traktujący o sposobie ponoszenia wydatków w jednostce. W okresie poddanych kontroli w jednostce obowiązywał Regulamin udzielania w Żłobku Miejskim w Tychach zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo Zamówień publicznych wprowadzony zarządzeniem nr 2/2018 z 15.03.2018 r. Zgodnie z zapisami regulaminu procedury i tryby udzielania zamówień publicznych uregulowane zostały następująco:

- a) regulamin nie ma zastosowania dla zamówień, których wartość nie przekracza kwoty 400 euro lub gdy jest udzielane za pośrednictwem elektronicznej platformy katalogów produktów e-Katalogi,
- b) wszczęcie procedury udzielenia zamówienia poprzedza szacowanie wartości zamówienia celem ustalenia czy istnieje obowiązek zastosowania ustawy Prawo zamówień publicznych oraz czy wydatek ma pokrycie w planie rzeczowo-finansowym. Szacunkową wartość zamówienia ustala się przy zastosowaniu jednej z trzech metod:

- analizy cen rynkowych,
- analizy wydatków poniesionych na tego rodzaju zamówienia w okresie poprzedzającym moment szacowania wartości zamówienia, z uwzględnieniem wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych,
- analizy cen ofertowych złożonych w postępowaniach prowadzonych przez zamawiającego lub zamówień udzielonych przez innych zamawiających, obejmujących analogiczny przedmiot zamówienia, z uwzględnieniem wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Ustalenie szacunkowej wartości zamówienia należy udokumentować w postaci notatki służbowej i załączonych do niej dokumentów,

c) procedurę udzielenia zamówienia wszczyna złożenie pisemnego wniosku do kierownika zamawiającego,

d) wyboru wykonawcy dokonuje się poprzez:

- zamieszczenie zapytania ofertowego na stronie internetowej zamawiającego,
- przekazanie zapytania ofertowego do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców (w przypadku braku możliwości wysłania zapytania do wymaganej liczby wykonawców dopuszcza się przesłanie zapytania ofertowego do mniejszej ilości i równoczesne umieszczenie zapytania ofertowego na stronie internetowej zamawiającego),
- zebranie co najmniej trzech ofert publikowanych na stronach internetowych, zawierających cenę proponowaną przez potencjalnych wykonawców.

Obowiązek umieszczenia zapytania na stronie internetowej zamawiającego powstaje w przypadku udzielenia zamówienia tego samego rodzaju o wartości przekraczającej kwotę 2 000 euro.

e) udzielenie zamówienia następuje poprzez zawarcie umowy w formie pisemnej.

Weryfikując zapisy obowiązującego regulaminu zauważa się, że sposób szacowania wartości zamówienia został ustalony w sposób odbiegający od zapisów ustawy p.z.p. w zakresie art. 32 ust. 4 i art. 34. Zamawiający przy szacowaniu wartości zamówienia zarówno przekraczającego 30 000 euro, jak i o mniejszej wartości jest zobligowany stosować przepisy dotyczące szacowania wartości zamówienia określone w art. 32-35 p.z.p. Wynika to z faktu, że wszelkie progi kwotowe wskazane w przepisach p.z.p. są wynikiem wcześniejszego oszacowania zamówienia, które to musi zostać dokonane według zasad wskazanych w ustawie. Dopiero po oszacowaniu według tych wytycznych wartości zamówienia, w przypadku, gdy zamówienie nie przekracza 30 000 euro, zamawiający może nie stosować pozostałych zapisów p.z.p. dotyczących np. procedur. Dlatego też, zamawiający nie powinien wprowadzać innych zasad szacowania (brania pod uwagę innego okresu niż 12 miesięcy, który to został wskazany w art. 34 p.z.p.). Powyższe

potwierdza m.in. uchwała Krajowej Izby Odwoławczej z 11.02.2016 r. (sygn. akt KIO/KD 14/16), która omawia co prawda przepis art. 32 p.z.p., jednakże naruszenia tego przepisu dotyczyła dana sprawa a uchwałę tą należy odnieść do wszystkich przepisów związanych z szacowaniem zamówienia. W uchwale tej KIO wskazała, że – cyt: „Definicja zamówienia publicznego w żaden sposób nie jest powiązana z wartością zamówienia. Dlatego też co do zasady, każdy wydatek leżący po stronie podmiotu zobowiązanego do stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych jest de facto zamówieniem publicznym. Nie każde jednak zamówienie publiczne podlega szczegółowym regulacjom ustawy p.z.p., ponieważ ustawodawca uznał, że do zamówień o stosunkowo niskiej wartości niecelowe jest stosowanie pełnego zakresu sformalizowanej procedury udzielania zamówień. Przepis art. 4 p.z.p. stanowi, że do zamówień o wartości poniżej równowartości 30 000 euro „ustawy nie stosuje się”. Użycie przez ustawodawcę zwrotu „ustawy nie stosuje się” winno być rozumiane jako brak takiego obowiązku. W tym miejscu warto przytoczyć tezę, z uchwały Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z 11.04.2012 r. (sygn. akt 38/2012) gdzie stwierdzono, że „Zgodnie z treścią art. 4 pkt 8 p.z.p., przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości 30 000 euro. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że w każdym przypadku, gdy zachodzi okoliczność kwalifikowania zamówienia, jako podlegającego wyłączeniu ze względu na wartość, zamawiający winien mieć na uwadze przepisy o ustalaniu wartości zamówienia zawarte w ustawie, a w szczególności o zakazie dzielenia zamówienia w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy (art. 32 ust. 2 p.z.p.)”. Wyłączenie stosowania przepisów ustawy p.z.p. oznacza, że ustawodawca nie narzuca zamawiającemu stosowania określonego katalogu trybów, a także nie reguluje szczegółowo jego czynności w tym zakresie. Jednakże zauważenia wymaga fakt, że nawet przy braku obowiązku stosowania ustawy z powodu wartości planowanego zamówienia, to mimo tego zamawiający winien wpięrow, stosując zasady szacowania z art. 32 p.z.p. ustalić wartość planowanego zamówienia. Jeśli jest ta wartość niższą niż 30 000 euro to zamawiający nie stosuje wprost przepisów ustawy p.z.p. (...).”

Ponadto w toku czynności kontrolnych ustalono, że nie każde zamówienie udzielono poprzez zawarcie umowy pisemnej do czego obliuguje obowiązujący regulamin. Zasadnym wydaje się więc uszczegółowienie, kiedy udzielenie zamówienia winno być poprzedzone zawarciem umowy, gdyż w praktyce zawieranie każdorazowo umowy w szczególności w przypadku jednorazowej dostawy skonkretyzowanej rzeczy wydaje się być nadmiernie sformalizowane np. zakup zmywarki.

W oparciu o zapisy obowiązującego regulaminu weryfikacji poddano zamówienie na:

1. Jednorazową dostawę środków czystości dla Żłobka Miejskiego w Tychach na: I półrocze 2019 r. o wartości zamówienia oszacowanej na kwotę 6 387,58 zł netto (1 481,45 euro), II półrocze 2019 r. o wartości szacunkowej 5 569,19 zł netto (1 290,25 euro) oraz I półrocze 2020 o wartości szacunkowej 6 537,73 zł netto, tj. 1 531,34 euro.

Zgodnie z informacją uzyskaną od pracownika oszacowania dokonano w oparciu o analizę cen rynkowych środków czystości użytkowanych w analogicznym okresie w żłobku.

W przedłożonej do kontroli dokumentacji szacowania wartości zamówienia we wszystkich trzech zamówieniach brakuje dokumentów potwierdzających ustalenie wartości szacunkowej w postaci wydruków ze stron internetowych czy też zapytań cenowych do czego obligują zapisy § 2 ust. 6 obowiązującego regulaminu.

Zgodnie z obowiązującym Regulaminem jeżeli wyboru wykonawcy dokonano poprzez zamieszczenie zapytania ofertowego na stronie internetowej zamawiającego, informację o udzieleniu zamówienia również zamieszcza się na stronie zamawiającego niezwłocznie po podpisaniu umowy. **W dokumentacji dot. zamówienia na I półrocze 2019 r. znajduje się ogłoszenie o wyborze wykonawcy sporządzone 24.01.2019 r. wskazujące kwotę zamówienia w wysokości 7 232,12 zł brutto, którego nie opublikowano na stronie zamawiającego. Natomiast przy zamówieniu na II półrocze ogłoszenie o wyborze wykonawcy opublikowano na stronie zamawiającego już 10.07.2019 r. podczas gdy umowę z dostawcą na kwotę 6 601,56 zł brutto zawarto 12.07.2019 r. Na stronie internetowej zamawiającego nie jest widoczne ogłoszenie o udzielonym na kwotę 7 295,71 zł brutto zamówieniu na I półrocze 2020 r., co pracownik żłobka tłumaczył problemami ze stroną internetową.**

We wszystkich przeprowadzonych postępowaniach na ogłoszenie odpowiedział ten sam dostawca któremu udzielono zamówienia.

2. Dostawę fabrycznie nowej pralnicowirówki z funkcją wysokoobrotowego wirowania o wsadzie 8-11 kg suchej masy wraz z dostawą do miejsca instalacji, instalacją w miejsce poprzedniej, przeszkoleniem pracowników oraz demontażem i sporządzeniem ekspertyzy technicznej dla niesprawnej pralnicowirówki obecnie zainstalowanej w pralni żłobka. Jak wynika z wniosku o udzielenie zamówienia, jego wartość szacunkową ustalono na poziomie 12 065,04 zł netto (2 798,21 euro). Oszacowania dokonano na podstawie ofert cenowych uzyskanych w wyniku zapytania podmiotów świadczących sprzedaż pralnic. Jako kryterium wyboru oferty wskazano: cena 80%, pojemność wsadu 5%, okres gwarancji 15%. Ogłoszenie o zamówieniu umieszczono na stronie internetowej żłobka 8.08.2018 r., dodatkowo drogą mailową poinformowano również 4 potencjalnych wykonawców. W wyznaczonym terminie wpłynęła tylko 1 oferta, niepodlegająca odrzuceniu na kwotę

12 008,94 zł netto (14 771 zł brutto). Z uwagi na spełnienie wszystkich warunków i wymagań dokonano zakupu na kwotę 14 771 zł (FV/12/10/2018 z 10.10.2018 r.).

3. Zakup uniwersalnej gastronomicznej zmywarki z podstawą, pompą zrzutową oraz z dozownikiem płynu myjącego oraz nabłyszczającego. Wartość szacunkową zamówienia ustalono na podstawie analizy cen rynkowych. Do dokumentu potwierdzającego udzielenie zamówienia dołączono 3 oferty sklepów internetowych dotyczące konkretnego modelu zmywarki. Na tej podstawie ustalono wartość szacunkową biorąc pod uwagę najwyższą wycenę, tj. 3 748 zł netto (4 610,04 zł brutto). Wyboru dokonano kierując się najniższą ceną spośród zebranych 3 ofert publikowanych na stronach internetowych. W przedłożonej do kontroli dokumentacji znajduje się również notatka służbowa odnośnie uzyskanej opinii technicznej konsultanta o konieczności dokupienia specjalnej podstawy, na której zmywarka powinna zostać umieszczona. Wobec faktu, iż cena zakupu wybranej zmywarki powiększona o koszt podstawy nadal stanowiła najniższą kwotę oferowaną na rynku zatwierdzono zakup. Na podstawie faktury nr FA/2020/02/003512 z 28.02.2020 r. dokonano zapłaty za zakupioną zmywarkę z podstawą w łącznej kwocie 4 535 zł brutto.

4. Malowanie ścian i sufitów w części pomieszczeń Żłobka Miejskiego w Tychach. Oszacowania wartości zamówienia dokonano na podstawie pomiarów poszczególnych pomieszczeń i kosztorysu inwestorskiego ustalając wartość zamówienia na poziomie 35 791,52 zł netto (8 301,02 euro). Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono na stronie BIP 20.09.2019 r. Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia zawarto w przedmiarze stanowiącym załącznik do ogłoszenia, natomiast jako kryterium oceny ofert wskazano cena 100%. Jako warunek udziału w postępowaniu wskazano, aby wykonawca w okresie ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy w tym okresie, należyce wykonał co najmniej 2 roboty budowlane, obejmujące swym zakresem wykonanie wewnątrz obiektu/obiektów robót malarskich o wartości nie mniejszej niż 26 000 zł brutto każda. Do wykazu wykonanych robót należało dołączyć dokumenty wystawione przez odbiorcę robót potwierdzające należyte wykonanie robót wcześniej wykazanych np. referencje. Termin składania ofert wyznaczono na 30.09.2019 r. Bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający odczytał kwotę przeznaczoną na realizację przedmiotu zamówienia wynoszącą 44 023,57 zł brutto (czyli wartość szacunkową zamówienia), przy czym kwota zabezpieczona w planie finansowym na usługi remontowe wynosiła 49 000 zł brutto. **Ponownie zauważa się, że nie należy kwoty jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia utożsamiać z wartością szacunkową zamówienia o której mowa w art. 32 ust. 1 ustawy p.z.p.** W odpowiedzi na ogłoszenie wpłynęła tylko 1 oferta na kwotę 40 581,50 zł netto (49 915,25 zł brutto). Z uwagi na wartość oferty przekraczającą kwotę zabezpieczoną

dotyczącego zasad dokumentacji. Zamówienia udzielono wykonawcy, który zgodnie z protokołem zaoferował najniższą cenę, tj. 2 767,50 brutto czyli 2 250 zł netto.

8. Zakup tonerów.

Wartość szacunkową ustalono i wyboru dostawcy dokonano na podstawie cen opublikowanych na stronach internetowych i w jednym przypadku oferty cenowej uzyskanej telefonicznie. Ustalając wartość szacunkową przyjęto najwyższą z trzech cen dla konkretnego modelu tonera. Wartość szacunkowa w kwocie 3 073,73 zł netto, co brutto stanowi 3 780,70 zł utożsamiono z kwotą jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na realizację zamówienia. **Żadna z zebranych ofert opublikowanych w Internecie nie zapewniała dostawy wszystkich sześciu tonerów tylko oferta uzyskana drogą telefoniczną. Trudno wobec tego uznać, że wypełniono wymogi § 4 ust. 1 pkt 3 regulaminu.** Zamówienia udzielono dostawcy, od którego otrzymano ofertę drogą telefoniczną uzasadniając wybór najkorzystniejszą ofertą, możliwością zakupu wszystkich tonerów w jednym sklepie i bezpłatną dostawą. Zakupu dokonano na podstawie faktury nr FA/MAG/006010/2019 z dnia 12.04.2019 r. na kwotę 3 577,10 zł, ale już 24.04.2019 r. dokonano kolejnego zakupu na podstawie faktury FA/MAG/006388/201 na kwotę 248,73 zł.

9. Zakup odzieży roboczej.

Wydatki na zakup odzieży roboczej w 2019 r. stanowiły kwotę 8 800,84 zł. Do kontroli przedłożono cztery odrębne postępowania z 9.09.2019 r. na zakup odzieży roboczej, tj.:

1. 23 szt. żakietów i 14 szt. spodni o wartości szacunkowej 2 650,45 zł,
2. 37 par obuwia roboczego o wartości szacunkowej 2 256,26 zł,
3. 9 szt. kurtek roboczych damskich o wartości szacunkowej 951,21 zł,
4. odzieży roboczej i obuwia roboczego (po jednej sztuce spodni, koszuli flanelowej, kurtki ocieplanej i pary obuwia) o wartości szacunkowej 376,43 zł.

Przedłożona dokumentacja z szacowania wartości zamówienia nie wskazuje sposobu ustalenia ceny przy ustaleniu wartości zamówienia, tj. cena zastosowana przy ustaleniu wartości zamówienia na obuwiu to 75 zł będąca najwyższą ceną z zabranych ofert, a w przypadku ustalenia wartości zamówienia na żakiety i spodnie przyjęto średnią cenę. Natomiast w przypadku kurtek roboczych zastosowano najniższą cenę, a w przypadku odzieży i obuwia roboczego trudno ustalić ścieżkę zastosowanej ceny. Ponadto obowiązujący regulamin nie przewiduje pozyskania ofert cenowych w formie telefonicznej co zostało zastosowane wobec jednego oferenta, tj. ██████████ przy zamówieniu nr 3, 4. Ponadto w przypadku zamówienia nr 2 i 4 zgodnie z przedłożoną dokumentacją tylko dwóch oferentów zapewniało dostawę całego wymaganego zamówieniem asortymentu, przy czym w zamówieniu nr 4 jedna z tych dwóch ofert została pozyskana telefonicznie. Tym samym uchybiono zapisom § 4 regulaminu. Ostatecznie zamówienia

udzielono firmie [REDAKTOWANE] w zakresie zamówienia nr 3 i 4 na kwotę 1 162,35 zł i 474,77 zł (w tym dodatkowo rękawice za kwotę 42,63 zł), firmie [REDAKTOWANE] s.c. Łódź w zakresie zamówienia nr 2 na kwotę 2 170,34 zł oraz firmie [REDAKTOWANE] w zakresie zamówienia nr 1 na kwotę 3 180,13 zł.

10. Doradztwo w zakresie przygotowania zamówień publicznych.

Nie ustalono wartości szacunkowej zamówienia, gdyż w dokumencie ustalającym wartość szacunkową wskazano jedynie cenę roboczogodziny, tj. 249,90zł netto ustaloną zgodnie z wyjaśnieniami w rozmowie telefonicznej z potencjalnymi wykonawcami. We wniosku o udzielenie zamówienia nie wskazano jaka wartość została zabezpieczona w planie finansowym zawarto jedynie informację, że środki zostały zabezpieczone w planie finansowym na rok bieżący czyli 2019 rok. Wydatki związane z realizacją umowy to w 2019 r. kwota 9 973,53 zł, a w pierwszym półroczu 2020 r. nie poniesiono wydatków. Zgodnie z przedłożoną dokumentacją wyboru wykonawcy dokonano po przeprowadzonych rozmowach telefonicznych z trzema wykonawcami **(niezgodnie z § 4 regulaminu)**. Ze względu na udzielone rekomendacje wybrano ofertę firmy [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] Adwokaci spółka komandytowa z ceną 250 zł brutto, która po przekroczeniu 10 godzin w miesiącu ulega zmniejszeniu do kwoty 200 zł brutto, pomimo, iż [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] zaoferowała kwotę 246 brutto. W końcowym efekcie rozliczeniowym wybrana oferta okazała się korzystniejsza, ale na etapie wyboru zamawiający nie mógł mieć takiej wiedzy, ponadto w przedłożonej dokumentacji z postępowania nie określono kryteriów wyboru. W dniu 24.05.2019 r. z firmą [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] Adwokaci spółka komandytowa **została zawarta bezterminowa umowa z miesięcznym okresem wypowiedzenia obowiązująca do dnia kontroli. W umowie nie określono wartości umowy co umożliwiłoby ustalenie zgodności zaciągniętego zobowiązania z planem finansowym oraz zaangażowania środków budżetowych w księgach rachunkowych.** W umowie określono tylko wysokość wynagrodzenia w stawce godzinowej w kwocie 250 zł brutto, która zgodnie z ofertą po przekroczeniu 10 godzin w miesiącu ulega zmniejszeniu do kwoty 200 zł brutto. **W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż nienależycie dokonano kontroli merytorycznej wystawianych faktur.** Faktury były wystawiane na podstawie raportu czasu pracy z których wynika ilość przepracowanych godzin na rzecz zleceniodawcy. Zastosowano stawki niezgodne z zapisami umowy tj. przy rozliczeniu faktur za czerwiec, lipiec, październik zastosowano stawkę wysokości 200 zł netto zamiast stawki 250 brutto, co stanowi 203,25 zł netto, natomiast za wrzesień pomimo, że w raporcie wykazano 18,52 godziny zastosowano stawkę 200 zł netto również dla nadwyżki ponad 10 godzin dla których zgodnie z umową obowiązuje stawka 200 zł brutto co stanowi 162,60 zł netto. Kontrolujące nie były w stanie ustalić sposobu wyliczenia wynagrodzenia za maj. W poniższym zestawieniu ujęto

wysokość wynagrodzenia wynikającego z faktur i wynagrodzenia wyliczonego zgodnie z zapisami umowy:

Miesiąc	Kwota z faktury	Liczba godzin	Wynagrodzenie wg stawki 250 brutto	Wynagrodzenie wg stawki 200 brutto	Łączne wynagrodzenie wg stawek zgodnych z umową	Różnica
maj	3 267,57	14,34	2 500,00	868,00	3 368,00	-100,43
czerwiec	4 555,92	18,52	2 500,00	1 704,00	4 204,00	351,92
lipiec	666,66	2,71	677,50	0,00	677,50	-10,84
wrzesień	1 362,84	5,54	1 385,00	0,00	1 385,00	-22,16
październik	120,54	0,49	122,50	0,00	122,50	-1,96
razem	9 973,53	41,11	7 185,00	2 572,00	9 757,00	216,53

Wobec braku należytej kontroli merytorycznej faktur nienależnie poniesiono wydatek w kwocie 216,53 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi w trakcie kontroli w związku z odejściem pracownika zatrudnionego na stanowisku zajmującym się zadaniami z zakresu udzielania zamówień zawarto ww. umowę, która swym zakresem obejmowała świadczenie usług prawnych w sprawach związanych ze stosowaniem ustawy Prawo zamówień publicznych, w szczególności przygotowanie wymaganych przepisami prawa dokumentów oraz doradztwo w czasie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. **Mając na uwadze zadania statutowe CUW, w tym w zakresie dostarczania jednostkom obsługiwanym którą jest żłobek, kompleksowej obsługi prawnej, nie znajduje uzasadnienia zawarcie przez żłobek przedmiotowej umowy. Zgonie z umową nr CUW.2621.164.2018 z 31.12.2018 r. zawartą przez CUW z Kancelarią Prawna [REDAKTOWANE] i Wspólnicy Spółka komandytowa, zleceniobiorca zobowiązał się do świadczenia obsługi prawnej m.in. Żłobka Miejskiego w Tychach zapewniając kompleksowe wsparcie prawne w zagadnieniach uregulowanych między innymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.**

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż nie zastosowano regulaminu przy zakupie w maju 2020 r. za kwotę 3 616,20 zł dwóch pojemników na dokumenty rekrutacyjne związane z naborem dzieci do żłobka. Zgodnie z przedłożoną notatką konieczność zakupu pojemników na dokumenty pojawiła się w okresie zakażeń koronawirusem i zakazem wstępu do żłobka osobom postronnym. Ze względu na ogłoszenie wyborów prezydenckich na 10 maja nie były możliwe do realizacji wcześniejsze ustalenia wypożyczenia urn od komisji wyborczych. Jedynie PHU [REDAKTOWANE] z siedzibą w Tychach zdecydował się wykonać takie pojemniki w krótkim terminie i zgodnie z wymogami. Wątpliwość budzi jednak koszt zakupu dwóch pojemników z ceną jednostkową 1 808,10 zł z uwagi na fakt, iż ceny urn w sklepach internetowych kształtują się w przedziale cenowym od 400 zł do 1 000 zł.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż żłobek dopełnił obowiązku wynikającego z art. 98 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1843, ze zm.) składając w wyznaczonym terminie roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach za 2018 i 2019 r.

4.3. Realizacja dochodów budżetowych

Głównym dochodem budżetowym pobieranym przez żłobek są opłaty za pobyt w żłobku i za wyżywienie. Jak wynika z przedłożonych sprawozdań Rb-27S jednostka w latach 2018 i 2019 uzyskała z ww. tytułu dochody w wysokości odpowiednio 501 985,37 zł oraz 498 062,16 zł. Na podstawie zawartej umowy rodzice (prawni opiekunowie) dziecka zobowiązani są do pokrycia:

- miesięcznej opłaty stałej w wysokości 220,00 zł,
- kosztów produktów żywnościowych za dni pobytu dziecka w żłobku wg aktualnej dziennej stawki żywieniowej,
- opłaty dodatkowej za każdą godzinę pobytu dziecka ponad wymiar 10 godzin dziennie lub poza godzinami pracy żłobka w wysokości 30 zł.

Należności, o których mowa powyżej, powinny być uiszczone przez rodziców (opiekunów prawnych) dziecka za dany miesiąc w nieprzekraczalnym terminie do 10-go dnia każdego miesiąca. Należność z tytułu miesięcznej opłaty stałej stanowi partycypację rodziców (opiekunów prawnych) w kosztach ogólnych tworzonych w związku z gotowością zakładu do sprawowania opieki nad dziećmi, w tym do prowadzenia żywienia dzieci w Żłobku. Wysokość opłat ustalana jest uchwałą Rady Miasta Tychy i może ulegać zmianie. Uchwała wskazuje również maksymalną stawkę za żywienie, natomiast dzienną stawkę za żywienie ostatecznie ustala Dyrektor Żłobka. Wyliczenie należności na dany miesiąc rodzice otrzymują od pracownika żłobka, która stanowi opłaty stałą za dany miesiąc oraz opłatę za wyżywienie za pełny miesiąc. Należność w zależności od sytuacji zostaje:

- powiększona o opłatę za pobyt dziecka ponad wymiar 10 godzin w poprzednim miesiącu,
- pomniejszona o kwotę zwrotu kosztów produktów żywnościowych za okres zgłoszonej nieobecności dziecka w żłobku w poprzednim miesiącu.

Wskazany sposób rozliczenia jest zgodny z zapisami umów zawieranych z rodzicami dzieci uczęszczających do żłobka. Na ostatni dzień każdego miesiąca pracownik żłobka sporządza imienny wykaz dzieci uczęszczających do żłobka ze wskazaniem należności za dany miesiąc oraz wyszczególnieniem elementów składających się na kwotę do zapłaty, tj. kwota opłaty stałej, kwota kosztów produktów żywnościowych, opłata dodatkowa za pobyt ponad wymiar w poprzednim miesiącu, kwota zwrotu kosztów produktów żywnościowych za okres zgłoszonej nieobecności w poprzednim miesiącu oraz naliczone odsetki za

nieterminowe wpłaty. Na podstawie otrzymanego wykazu pracownik CUW sporządza wykazy dotyczące przypisu należności, odpisu nadpłat oraz naliczonych odsetek dokonując na podstawie dokumentów PK księgować na kontach poszczególnych kontrahentów (rodziców).

Wyrwkowa kontrola dokumentacji związanej z dokonywaniem przypisów/odpisów należności i ich rozliczaniem wykazała rozbieżności pomiędzy wykazami sporządzanymi przez pracownika żłobka, a stanem należności wynikającym z kont prowadzonych w podziale na poszczególnych kontrahentów oraz nieprawidłowości mające wpływ na stan należności wykazywany w sporządzanych przez jednostkę sprawozdaniach. Stwierdzono m.in.:

1. Dokonanie odpisu należności w nieprawidłowej wysokości:

- **na koncie 221-01-1-00162** które na koniec roku 2018 r. wykazywało saldo Wn w kwocie 11,24 zł. Saldo dotyczyło opłat za sierpień 2018 r. Zgodnie z wykazem sporządzonym przez pracownika żłobka w związku z zakończeniem okresu obowiązywania umowy dokonano jej rozliczenia uwzględniając okres nieobecności dziecka w sierpniu opłata za żywienie wynosiła 71,50 zł zamiast 121, tj. 49,50 zł mniej (należny odpis) wobec czego opłata za sierpień z uwzględnieniem opłaty stałej stanowiła kwotę 271,50 zł. Wobec zaległości wynikającej z karty kontowej w wysokości 0,06 zł z tytułu odsetek oraz dokonanej wpłaty w dniu 13.08.2018 r. w kwocie 310 zł od której również naliczono odsetki w wysokości 0,18 zł, na karcie kontowej winna powstać nadpłata w kwocie 38,26 zł. Jednakże na karcie kontowej dokonano odpisu w kwocie 38,26 zł tj. w wysokości nadpłaty zamiast w prawidłowej wysokości odpisu czyli 49,50 zł co skutkowało powstaniem na karcie kontowej salda zaległości w kwocie 11,24 zł. Saldo zaległości skorygowano dopiero w maju 2019 r. dokonując nieprawidłowych księgować na kontach Wn 221 i Ma 720 w kwocie 38,26 zł oraz 720/221 w kwocie 49,50 zł. Korekty przychodów roku poprzedniego należy dokonać z mając na uwadze zasadę istotności z zastosowaniem konta 820 lub 761. **Powyższe skutkowało:**

- **wykazaniem nieodpowiednich kwot w pozycjach bilansu,**
- **zawyżeniem należności wymagalnych wykazanych w sprawozdaniach za III i IV kwartał 2018 r. oraz I kwartał 2019 r.**

- **na koncie 221-01-1-00293** które na 31.08.2018 r. wykazywało saldo Wn w kwocie 53,94 zł wynikającej z dokonania odpisu w kwocie 92,44 zł zamiast prawidłowej wysokości 38,50 zł. Saldo dotyczyło opłat za sierpień 2018 r. Zgodnie z wykazem sporządzonym przez pracownika żłobka w związku z zakończeniem okresu obowiązywania umowy dokonano jej rozliczenia. Uwzględniając okres nieobecności dziecka w sierpniu opłata za żywienie wynosiła 82,50 zł zamiast 121 zł, tj. 38,50 zł mniej (należny odpis), co oznacza, że opłata za sierpień z uwzględnieniem opłaty stałej stanowiła kwotę 282,50 zł. Wobec nadpłaty

wynikającej z konta na 31.07.2018 w kwocie 58,44 zł i dokonanej wpłaty w kwocie 316,50 zł, na karcie kontowej winna powstać nadpłata w kwocie 92,44 zł, którą w takiej kwocie zwrócono. Jednakże na karcie kontowej dokonano przypisu w kwocie 321 zł i odpisu w kwocie 92,44 zł tj. w wysokości nadpłaty zamiast w prawidłowej wysokości odpisu czyli 38,50 zł co skutkowało powstaniem na karcie kontowej salda Ma w kwocie 53,94 zł. Saldo skorygowano dopiero w w grudniu 2018 r dokumentem PK 172 z 31.12.2018.

- **na koncie 221-01-1-00239** które na 31.08.2018 r. wykazywało saldo Wn w kwocie 0,78 zł wynikającej z dokonania odpisu w kwocie 76,22 zł zamiast prawidłowej wysokości 77 zł. Saldo dotyczyło opłat za sierpień 2018 r. Zgodnie z wykazem sporządzonym przez pracownika żłobka w związku z zakończeniem okresu obowiązywania umowy dokonano jej rozliczenia. Uwzględniając okres nieobecności dziecka w sierpniu opłata za żywienie wynosiła 44 zł zamiast 121 zł, tj. 77 zł mniej (należny odpis), co oznacza, że opłata za sierpień z uwzględnieniem opłaty stałej stanowiła kwotę 244 zł. Wobec nadpłaty wynikającej z konta na 31.07.2018 w kwocie 82,44 zł i dokonanej w dniu 27.08.2018 r. wpłaty w kwocie 238,56 zł od której naliczono odsetki w wys. 0,78 zł, na karcie kontowej winna powstać nadpłata w kwocie 76,22 zł, którą w takiej wysokości zwrócono. Jednakże na karcie kontowej dokonano przypisu za sierpień w kwocie 321 zł i odpisu w kwocie 76,22 zł tj. w wysokości nadpłaty zamiast w prawidłowej wysokości odpisu czyli 77 zł co skutkowało powstaniem na karcie kontowej salda Wn w kwocie 0,78 zł. Saldo zaległości skorygowano dopiero w grudniu 2018 r. dokumentem PK 172 z 31.12.2018.

Powyższe skutkowało zawyżeniem należności wymagalnych wykazanych w sprawozdaniach za III kwartał 2018 r.

2. Niedokonanie w 2019 r. na kontach: 221-01-1-00437, 221-01-1-00344, 221-01-1-00464, 221-01-1-00457, 221-01-1-00470, 221-01-1-00318 przypisu należności z tytułu opłaty dodatkowej za każdą godzinę pobytu dziecka ponad wymiar 10 godzin dziennie lub poza godzinami pracy Żłobka w łącznej wysokości 180,00 zł. (6 x 30 zł). Należności do zapłaty zostały wykazane przez pracownika żłobka w wykazach przekazanych do CUW kolejno za wrzesień, październik, listopad i grudzień 2019 r. Wobec wpłat dokonanych przez rodziców, **salda wskazanych kont mylnie wykazywały nadpłatę, tym samym zaniżając wysokość należności wykazanych w sprawozdaniach za III i IV kwartał 2019 r.** Przypisu należności dokonano na podstawie dokumentu PK 13/03/2020 z 31.03.2020 r., czy naruszano zasadę memoriału.

Zgodnie z obowiązującymi zapisami przyjętej polityki rachunkowości odsetki od zobowiązań wymagalnych, w tym także tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmowane są w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

Wyrywkowa analiza zestawień przypisywanych odsetek wykazała nieprawidłowości w zakresie stosowania powyższego zapisu. Stwierdzono również przypadki nieprawidłowego naliczania ujętych w księgach odsetek za nieterminowe regulowanie opłat za pobyt i żywienie. Nieprawidłowości dotyczą m.in. kont:

– **221-01-1-00359** – należna opłata za pobyt i wyżywienie za m-c styczeń 2020 r. wynosiła 345,55 zł (220 zł + 136,50 zł – nadpłata 10,95 zł), rodzic po upływie terminu płatności częściowo uregulowano należność wpłatą z 13.01.2020 r. w wysokości 300 zł – prawidłowo wyliczone odsetki za opóźnienie od tej kwoty za okres 11.01.2020 r. – 13.01.2020 r. wynoszą 0,17 zł. Na karcie kontowej natomiast przypisano odsetki w kwocie 0,20 zł, naliczone za powyższy okres od całej zaległości tj. 345,55 zł. Przy kolejnej wpłacie z dnia 15.01.2020 r. w kwocie 46 zł nie przypisano na karcie kontowej odsetek, a stanowiły one 0,04 zł, co ostatecznie oznacza, iż nie przypisano odsetek w kwocie 0,1 zł.

– **221-01-1-00387** – należna opłata za pobyt i wyżywienie za m-c grudzień 2019 r. na dzień wynosiła 292,83 (200 zł + 110 zł – nadpłata 17,17 zł), po upływie terminu płatności częściowo uregulowano należność wpłatą z 23.12.2019 r. w wysokości 200 zł – prawidłowo wyliczone odsetki za opóźnienie od tej kwoty za okres 11.12.2019 r. – 23.12.2019 r. wynoszą 0,50 zł, na karcie kontowej natomiast przypisano odsetki w kwocie 0,56 zł. Na 31.12.2019 r. na karcie kontowej figurowała zaległość w kwocie 71,39 zł (przy uwzględnieniu odpisu za żywienie w grudniu w kwocie 22 zł) w tym odsetki 0,56 zł wobec powyższego **na koniec kwartału powinny zostać przypisane odsetki w kwocie 0,29 zł należne od kwoty 70,83 zł (za okres 11.12.2019 r. – 31.12.2019 r.), nie dokonano jednak takiego przypisu, co jest niezgodne § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...).** Kwotę zaległości i częściowo należną opłatę za styczeń 2020 r. uregulowano wpłatą z 17.01.2020 r. w kwocie 407 zł. Na karcie kontowej w styczniu przypisano odsetki w kwocie 0,57 zł. Prawidłowo naliczone odsetki dot. zaległości, liczone od 1.01.2020 r. na dzień wpłaty wynoszą 0,23 zł, natomiast odsetki od nieterminowej części wpłaty za styczeń w wysokości 335,15 zł wynoszą 0,45 zł. Podsumowując, kwota odsetek z tytułu nieterminowego uregulowania opłat za grudzień 2019 r. i styczeń 2020 r. przypisana na karcie kontowej powinna wynieść 1,47 zł, przypisano natomiast 1,13 zł.

– **221-01-1-00462** – rodzic nie uregulował należnej opłaty za wrzesień 2019 r. w wysokości 233 zł. **Na koniec kwartału nie dokonano przypisu odsetek należnych w wysokości 0,89 zł, tym samym zaniżono należności wykazane w sprawozdaniu Rb-27S za III kwartał 2019 r.** Rodzic wpłatą z 2.10.2019 r. w kwocie 235 zł uregulował należność za wrzesień 2019 r., **na karcie kontowej dokonano przypisu odsetek**

w nieprawidłowej kwocie tj. 1,84 zł, natomiast prawidłowa kwota odsetek wyliczona na dzień wpłaty od 11.09.2019 r. wynosi 0,98 zł. Rozliczając prawidłowo wpłatę dokonaną na poczet należności na karcie kontowej powstała nadpłata w kwocie 1,02 zł. Z uwagi na wypowiedzenie umowy w dniu 9.09.2019 r. dziecko nie uczęszczało w miesiącu październiku do żłobka, do zapłaty pozostała więc prawidłowo wyliczona należność z tytułu opłaty stałej za październik 2019 r. w kwocie 198,98 zł (200 zł – 1,02 zł). Z uwagi na brak wpłaty do rodzica 31.10.2019 r. **wystosowano wezwanie do zapłaty na kwotę 199,84 zł, z uwzględnieniem nieprawidłowo ustalonej wysokości odsetek.** Należność uregulowano 6.11.2019 r. dokonując wpłaty w wysokości 199,84 zł, jednocześnie na karcie kontowej przypisano odsetki należne na dzień wpłaty w wysokości 1,03 zł. Dyrektor Żłobka Miejskiego w Tychach opierając się na zapisach § 3 ust. 1 pkt 3 i § 8 pkt 3 oraz 5 Uchwały nr XLI/666/17 Rady Miasta Tychy z 26.10.2017 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania terminu spłaty lub rozkładania na raty płatności należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Miasta Tychy lub jej jednostkom organizacyjnym, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów lub osób uprawnionych do udzielania Tychy ulg decyzją z 7.11.2019 r. działając z urzędu przyznała ulgę w postaci umorzenia pozostałych do zapłaty kwoty 1,03 zł.

– **221-01-1-00457** – należna opłata za pobyt i wyżywienie za m-c październik 2019 r. wynosiła 288 zł (200 zł + 126,50 zł – nadpłata 38,50 zł), rodzic w terminie płatności częściowo uregulował należność wpłatą z 7.10.2019 r. w wysokości 255 zł. Wobec powyższego na karcie kontowej powstała zaległość w wysokości 33 zł, która została skompensowana pod datą, tj. 31.10.2019 r. w związku z dokonaniem odpisu za żywność za październik w kwocie 38,50 zł. **Na karcie kontowej nie dokonano jednakże przypisu należnych odsetek w kwocie 0,13 zł za okres od 11.10.2019 do 31.10.2019 r. od kwoty 33 zł.**

– **221-01-1-00408** - należna opłata za pobyt i wyżywienie za m-c listopad 2019 r. wynosiła 277 zł (200 zł + 104,50 zł – nadpłata 27,50 zł), rodzic w terminie płatności częściowo uregulował należność wpłatą z 7.11.2019 r. w wysokości 227 zł. Wobec powyższego oraz ujętego pod datą 30.11.2019 r. odpisu za żywienie za listopad w kwocie 22 zł na karcie kontowej powstała zaległość w wysokości 28,08 zł. Mając na uwadze wpłatę z 5.12.2019 r. nie dokonano naliczenia odsetek w wys. 0,12 zł od pozostałej zaległości w kwocie 28,08 zł za okres od 11.11.2019 do 5.12.2019 r. **Powyższe oznacza, że na karcie kontowej nie dokonano przypisu należnych odsetek w kwocie 0,20 zł od nieterminowo uregulowanej pozostałej zaległości za styczeń.**

- **221-01-1-00353** – konto dotyczy rodzeństwa uczęszczającego do żłobka. Należna opłata za pobyt i wyżywienie za m-c październik 2019 r. wynosiła łącznie 653 zł (400 zł + 253 zł). Rodzic po terminie płatności częściowo uregulował należność wpłatą z 14.10.2019 r. w wysokości 630 zł. **Od nieterminowej wpłaty naliczono odsetki w łącznej kwocie 0,50 zł (od zaległości w kwocie 653 zł, tymczasem należne odsetki od kwoty wpłaconej czyli 630 zł stanowią 0,48 zł.** Wobec powyższego oraz ujętego pod datą 31.10.2019 r. odpisu za żywienie za październik w kwocie 5,50 zł na karcie kontowej powstała zaległość w wysokości 18 zł. Mając na uwadze wpłatę z 12.11.2019 r. **nie dokonano przypisu naliczonych odsetek w kwocie 0,11 zł od nieterminowo uregulowanej pozostałej zaległości za październik w kwocie 18 zł za okres od 11.10.2019 do 12.11.2019 r.**
- **221-01-1-00327** - należna opłata za pobyt i wyżywienie za m-c styczeń 2020 r. wynosiła 340 zł (220 zł + 136,50 zł – nadpłata 16,50 zł), rodzic w terminie płatności częściowo uregulował należność wpłatą z 7.01.2020 r. w wysokości 304,50 zł. Wobec powyższego oraz ujętego pod datą 31.01.2020 r. odpisu za żywienie za styczeń w kwocie 26 zł na karcie kontowej powstała zaległość w wysokości 9,60 zł. Mając na uwadze dokonaną wpłatę 7.02.2020 r. nie naliczono odsetek w wys. 0,05 od pozostałej zaległości w kwocie 9,60 zł za okres od 10.01.2020 r. do 7.02.2020 r. **Powyższe oznacza, że na karcie kontowej nie dokonano przypisu należnych odsetek w kwocie 0,15 zł od nieterminowo uregulowanej pozostałej zaległości za styczeń.**
- **221-01-1-00357** – należna opłata za pobyt i wyżywienie za m-c styczeń 2020 r. wynosiła 345,50 zł (220 zł + 136,50 zł – nadpłata 11 zł), rodzic w terminie płatności częściowo uregulował należność wpłatą z 3.01.2020 r. w wysokości 310 zł. Wobec powyższego oraz ujętego pod datą 31.01.2020 r. odpisu za żywienie za styczeń w kwocie 58,50 zł na karcie kontowej należało za okres od 11.01.2020 r. do 31.01.2020 r. naliczyć odsetki w kwocie 0,14 zł od zaległości w kwocie 35,50 zł skompensowanej odpisem.
- **221-01-1-00249** – należna opłata za pobyt i wyżywienie za m-c styczeń 2019 r. wynosiła 265,98 zł (200 zł + 121 zł – nadpłata 55,02 zł). Rodzic w terminie płatności tylko częściowo uregulował należność wpłatą w wysokości 210 zł. Wobec powyższego oraz ujętego pod datą 31.01.2019 r. odpisu za żywienie za styczeń w kwocie 16,50 zł na karcie kontowej powstała zaległość w wysokości 39,48 zł. Tymczasem od zaliczonego na poczet zaległości odpisu należało naliczyć odsetki w kwocie 0,07 zł za okres od 11.01.2019 r. do 31.01.2019 r. **W dniu 12.02.2019 r. na konto wpłynęła kwota 250 zł od której na karcie kontowej naliczono odsetki w wys. 0,07 zł zamiast prawidłowo wyliczonych odsetek 0,25 zł od zaległości 39,55 zł za okres od 11.01.2019 r. do 12.02.2019 r. oraz**

odsetek 0,04 zł od kwoty 210,20 zł za okres od 11.02.2019 r. do 12.02.2019 r. Po zaksięgowaniu wpłaty z 12.02.2019 r. na karcie kontowej pozostała do uregulowania należność za luty 2019 r. w kwocie 99,48 zł. Należność została uregulowana wpłatą z 5.03.2019 r. dokonaną na poczet należności za marzec 2019 r. w kwocie 387,55 zł. **Nie dokonano przypisu odsetek należnych od nieterminowo uregulowanej części należności za m-c luty 2019 r. w kwocie 99,48 zł, odsetki naliczone na 5.03.2019 r. wynoszą 0,42 zł.**

Należy zauważyć, że w instrukcji obiegu dokumentów nie opracowano zasad dotyczących kwestii związanych z naliczaniem odsetek, brakuje wskazania osoby odpowiedzialnej za prawidłowe ich wyliczenie, nie określono też rodzaju dokumentu właściwego dla naliczania tego rodzaju należności np. nota odsetkowa. W kontekście przejęcia kompleksowej obsługi finansowo-księgowej, w tym prowadzenia rachunkowości zgodnie z obowiązującymi przepisami, nie stwierdzono dokonywania przez pracowników CUW weryfikacji przekazywanych przez Żłobek zestawień, w których wskazano wysokość naliczonych od nieterminowych wpłat odsetek, co potwierdzają przykłady nieprawidłowości w tym zakresie opisane wcześniej w protokole. Rola pracownika CUW ogranicza się jedynie do przepisania kwot odsetek wykazanych w zestawieniu do tabeli uporządkowanej alfabetycznie, sporządzenia zbiorczego dokumentu PK i przypisania kwot odsetek na poszczególnych kontaktach kontrahentów (rodziców). Brakuje opracowanych procedur pozwalających jednoznacznie określić obowiązki leżące po stronie jednostki obsługującej i obsługiwaną z uwzględnieniem odpowiednich przepisów prawa.

Realizując obowiązek przekazywania informacji o udzielonych ulgach w spłacie należności cywilnoprawnych, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 0050/68/18 Prezydenta Miasta Tychy z 21.02.2018 r. w sprawie zasad i terminów przekazywania informacji o udzielonych ulgach w spłacie należności cywilnoprawnych oraz o udzielonych umorzeniach niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym **stwierdzono, iż informacja opracowana wg stanu na dzień 31.12.2019 r. została sporządzona nieprawidłowo. Zgodnie z dokumentacją przedłożoną do kontroli, Dyrektor Żłobka Miejskiego 7.11.2019 r. wydał decyzję o przyznaniu ulgi w postaci umorzenia odsetek, którą ujęto w księgach dokumentem PK 10/11/2019 z 30.11.2019 r. Tymczasem w sporządzonej informacji wskazano, iż w 2019 r. nie udzielono żadnej ulgi w spłacie należności cywilnoprawnych.**

4.4. Ustalenie i przekazanie odpisu na ZFŚS oraz prawidłowość przyznawanych świadczeń

Weryfikacji poddano dokumentację związaną z ustalaniem wartości odpisu podstawowego na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, z której wynika, iż wartość planowanego na 2019 r. odpisu na ZFŚS ustalono na kwotę 56 718 zł. W myśl art. 6 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2191 z późn. zm.) równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku, z tym że w terminie do dnia 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisu. W związku z powyższym jednostka prawidłowo do dnia 31.05.2019 r. powinna przekazać na konto ZFŚS co najmniej kwotę **42 538,50 zł** (75%), a pozostałą część w wysokości **14 179,50 zł** (25%) zgodnie z ustawą do końca września 2019 r. **Z obrotów na koncie 135 Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia wynika, że jednostka 13.05.2019 r. przekazała kwotę 42 538 zł, następnie 30.09.2018 r. przekazała kwotę 11 615 zł, tym samym zaniżono wysokość obowiązkowego odpisu należnego do przekazania w obu ustawowych terminach tj. do 30.05.2018 r. oraz do 30.09.2018 r. W toku czynności kontrolnych ustalono, że jednostka 19.09.2019 r. dokonała przeliczenia planu w oparciu o rzeczywistą liczbę zatrudnionych i przekazała odpis naliczony w oparciu o plan ustalony na poziomie 54 153 zł. Należy podkreślić, iż zasady naliczenia odpisu na ZFŚS zostały uregulowane zapisami ustawy z dnia 4.03.1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1316 z późn. zm.) i doprecyzowane zapisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 9.03.2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2009 r. nr 43, poz. 349). Brakująca kwotę odpisu w wysokości **2 565 zł** jednostka przekazała **31.10.2019 r.****

W związku z podwyższeniem ustawowej podstawy odpisów i zwiększeń na mocy art. 2 ustawy z 11.09.2019 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2019, ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych oraz ustawy o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1390 z późn. zm.) w październiku 2019 r. należało dokonać proporcjonalnego przeliczenia odpisów adekwatnie do okresu obowiązywania danej podstawy. **W jednostce nie dokonano ww. przeliczenia.**

Zgodnie z przywołanymi aktami prawnymi fundusz tworzy się z corocznego odpisu podstawowego, naliczanego w stosunku do przeciętnej liczby zatrudnionych, a podstawę jego naliczenia stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby

zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy). Zasada ta dotyczy jednak wyłącznie pracowników. W przypadku emerytów i rencistów – byłych pracowników ustawodawca nie przewidział analogicznej zasady. Zgodnie z dokumentacją przedłożoną do kontroli w wyniku kolejnego przeliczenia stanu zatrudnienia do faktycznej liczby zatrudnionych, ustalono, że z rachunku ZFŚS należy zwrócić kwotę 274 zł, czego dokonano 13.12.2019 r. Sprawdzeniu poddano prawidłowość przeliczenia odpisu na ZFŚS do faktycznej liczby zatrudnionych. **Jednostka do wyliczeń nieprawidłowo przyjęła: średnią liczbę zatrudnionych na poziomie 43,77 i liczbę 8 emerytów znajdujących się pod opieką jednostki oraz zwiększenie odpisu na 1 pracownika objętego orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, ostatecznie ustalając odpis na poziomie 56 444 zł.** Opierając się na danych wynikających z przedstawionej do kontroli dokumentacji wynika, iż do wyliczeń powinny zostać przyjęte następujące dane: średnia liczba zatrudnionych na poziomie 43,81, liczba 10 emerytów znajdujących się pod opieką jednostki (liczba emerytów ujęta przy naliczeniu odpisu podstawowego) oraz zwiększony odpis na 1 pracownika objętego orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. **Dokonując wyliczeń w oparciu o powyższe dane odpis powinien wynieść 56 906,36 zł, a na konto ZFŚS należało przekazać kwotę 188,36 zł. Wobec zwrotu kwoty 274 zł, zaniżono wartość odpisu łącznie o kwotę 462,36 zł.** Należy także podkreślić, iż zgodnie z otrzymanymi informacjami w momencie przekazywania podstawowego odpisu pod opieką jednostki znajdowało się 11 emerytów.

W zakresie gospodarowania środkami ZFŚS do kontroli przedłożono wprowadzony zarządzeniem Dyrektora nr 6/2018 Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Żłobka miejskiego w Tychach oraz protokoły z zebrań komisji socjalnej ZFŚS. W ramach środków z ZFŚS w 2019 r. pracownikom przyznano następujące świadczenia:

1. dofinansowanie wypoczynku urlopowego pracowników,
2. pomoc finansową na zakup art. szkolnych dla dzieci,
3. udzielanie pracownikom pomocy zwrotnej (pożyczki) na cele mieszkaniowe.

Zgodnie z zapisami regulaminu świadczenia przyznawane są na podstawie złożonego Dyrektorowi wniosku, zawierającego co najmniej wskazanie celu przyznania świadczenia, oświadczenia o wysokości dochodu na osobę w rodzinie oraz uzasadnienia. W przypadku ubiegania się o pomoc finansową na zakup art. szkolnych do wniosku należy załączyć kserokopię legitymacji szkolnej dziecka bądź zaświadczenie ze szkoły o przyjęciu dziecka. Wyrywkowemu sprawdzeniu poddano złożone wnioski o dofinansowanie ww. świadczeń w konfrontacji z obowiązującym w jednostce regulaminem ZFŚS, nie stwierdzając nieprawidłowości w tym zakresie.

4.5. Weryfikacja wypłaconych nagród jubileuszowych, ekwiwalentów za niewykorzystany urlop oraz wydatków osobowych niezaliczanych do wynagrodzeń

W ramach wydatków osobowych weryfikacji poddano ustalenie wysokości i termin wypłaty w 2019 r. – 5 nagród jubileuszowych na łączną kwotę 45 881,67 zł i jednej odprawy emerytalnej oraz w 2020 r. – 4 nagród jubileuszowych na łączną kwotę 12 544,88 zł i jednej odprawy emerytalnej.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, następujące nieprawidłowości:

- błędnie wyliczono datę nabycia nagrody jubileuszowej dla pracownika i wypłacono ją z opóźnieniem tj.:

- na dzień 27.04.2020 r. podczas gdy 25 lat pracy pracownika zgodnie z dokumentami znajdującymi się w aktach minęło w dniu 21.04.2020 r.,
- na dzień 3.07.2020 r. podczas gdy 20 lat pracy pracownika zgodnie z dokumentami znajdującymi się w aktach minęło w dniu 29.06.2020 r.,
- na dzień 18.07.2019 r. podczas gdy 30 lat pracy pracownika zgodnie z dokumentami znajdującymi się w aktach minęło w dniu 13.07.2019 r. Nagroda została wypłacona z opóźnieniem, ponieważ najpierw 18.07.2019 r. wykonano przelew na konto innej osoby i dopiero 25.07.2019 r. przekazano należną nagrodę pracownikowi,
- na dzień 26.09.2019 r. podczas gdy prawo do nagrody za 45 lat pracy zgodnie z dokumentami znajdującymi się w aktach wypada na 24.09.2019 r. Ponadto błędnie wyliczono tę nagrodę nie przyjmując do podstawy jej wyliczenia należnej premii regulaminowej w wysokości 10 %, co skutkowało zaniżeniem wysokości wypłaconej nagrody o 960 zł. Zgodnie z obowiązującym w jednostce regulaminem wynagradzania (§ 10) dla pracowników żłobka zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia osobowe tworzy się fundusz premiiowy z przeznaczeniem na wypłatę premii regulaminowych. Wysokość przyznanej premii ustala się w wysokości 10 % wynagrodzenia zasadniczego. Zgodnie z § 8 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych podstawę obliczenia nagrody jubileuszowej stanowi wynagrodzenie przysługujące pracownikowi samorządowemu w dniu nabycia prawa do nagrody. Tymczasem przy ustaleniu wysokości odprawy emerytalnej prawidłowo uwzględniono należną premię w wys. 10 % do podstawy jej wyliczenia. Pracownikowi temu z uwagi na długotrwałą nieobecność wypłacono również prawidłowo wyliczony ekwiwalent za 5 dni niewykorzystanego urlopu.
- na dzień 2.11.2019 r. podczas gdy prawo do nagrody za 35 lat pracy, zgodnie z dokumentami znajdującymi się w aktach pracownik nabył 29.10.2019 r. Zgodnie z § 8 ust. 1, ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, pracownik samorządowy nabywa

prawo do nagrody jubileuszowej w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody albo w dniu wejścia w życie przepisów wprowadzających nagrody jubileuszowe. Nagrodę jubileuszową wypłaca się niezwłocznie po nabyciu przez pracownika samorządowego prawa do tej nagrody.

- błędnie wyliczono wysokość nagrody jubileuszowej:
 - za 45 lat pracy wypłaconą w dniu 27.02.2019 r. przyjmując do podstawy jej wyliczenia premię w wysokości 20 % traktując ją w całości jako stały składnik wynagrodzenia. Tymczasem zgodnie z regulaminem wysokość przyznanej premii ustala się w wysokości 10 % wynagrodzenia zasadniczego. Premia regulaminowa podlega zmniejszeniu za każdy dzień nieobecności w pracy o 1/30 kwoty miesięcznej w przypadku nieobecności z powodu choroby, opieki lub macierzyństwa. W szczególnych przypadkach premia może ulec podwyższeniu do wysokości 30% wynagrodzenia zasadniczego. Decyzje o zwiększeniu premii podejmuje Dyrektor. Premia jest przyznawana i wypłacana raz w miesiącu wraz z wynagrodzeniem za dany miesiąc. Wobec takich postanowień zawartych w regulaminie wynagradzania przyjąć należy, że premia w wysokości 10 % stanowi stały składnik wynagrodzenia, a każda nadwyżka ponad tą wielkość jest dodatkowym, uznaniowym składnikiem wynagradzania przyznawanym przez Dyrektora nie ma więc stałego charakteru. Dlatego przy wyliczeniu podstawy nagrody jubileuszowej w tym przypadku należało ustalić średnią z dodatkowej wypłaconej premii z trzech miesięcy poprzedzających miesiąc jej wypłaty tj. mając na uwadze absencję pracownika w listopadzie i grudniu 2019 r. i styczniu 2020 r. średnia stanowiła kwotę 165,89 zł i taka kwota winna być wliczona do podstawy, a nie 310 zł (czyli dodatkowe 10% należnej premii). Powyższe skutkowało zawyżeniem wypłaconej nagrody o kwotę 576,44 zł. Tak ustalona podstawa naliczenia nagrody jubileuszowej stanowiła podstawę do wyliczenia odprawy emerytalnej, co skutkowało wypłaceniem jej w zawyżonej o 864,66 zł wysokości.
 - Zgodnie z § 16 ust. 1 rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop, zmienne składniki wynagrodzenia za okresy nie dłuższe niż miesiąc (premia, dodatek za pracę w nocy i wynagrodzenie za godziny nadliczbowe) uwzględnia się w średniej wysokości wypłaconej pracownikowi w 3 miesiącach poprzedzających miesiąc nabycia prawa do nagrody jubileuszowej. Przepisy rozporządzenia urlopowego należy stosować za sprawą art. 38 ust. 4 ustawy z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.
 - za 25 lat pracy, do której pracownik nabył prawo 12.06.2020 r. tj. przyjmując do podstawy jej wyliczenia 20% premii (w tym 10 % premii dodatkowej) zamiast tylko 10 % premii regulaminowej przysługującej w miesiącu nabycia prawa do nagrody, co skutkowało

zawyżeniem wysokości wypłaconej nagrody o 255 zł,

– za 20 lat pracy, do której pracownik nabył prawo 28.02.2020 r., tj. przyjmując do podstawy jej wyliczenia tylko premię regulaminową w dniu nabycia prawa do nagrody, zamiast również zmiennych składników wynagrodzenia (10% dodatkowej premii) z poprzednich trzech miesięcy analogicznie jak w przypadku wyliczenia nagród dla innych pracowników, którzy w okresie 3 miesięcy poprzedzających miesiąc nabycia prawa do nagrody otrzymali podwyższoną (dodatkową) premię. Powyższe skutkowało zaniżeniem wysokości wypłaconej nagrody o 117,50 zł.

Na mocy zarządzenia nr 10/2014 z 17.09.2014 r. w sprawie zasad przydzielania pracownikom Żłobka Miejskiego w Tychach środków ochrony indywidualnej, roboczej i obuwia roboczego zmienionego zarządzeniem nr 9/2019 z 10.12.2019 r. pracodawca nieodpłatnie wyposaża pracowników w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze na stanowiskach określonych w tabeli stanowiącej załącznik do przedmiotowego regulaminu. Doprecyzowano normy określające jakie rodzaje środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego stosować na poszczególnych stanowiskach pracy. **Należy zauważyć, iż w tabeli uwzględniono 2 stanowiska pracy tj. główny księgowy oraz referent płacowy, które w związku z przejściem obsługi przez Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy nie funkcjonują już w jednostce** oraz stanowisko sprzątaczk, które nie funkcjonuje w Żłobku. Dla każdego pracownika, któremu wydano odzież ochronną i obuwie robocze jednostka prowadzi odrębnie kartę ewidencyjną zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2369). Zgodnie z zestawieniem obrotów i sald konta 130 § 3020 *Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń* w latach 2018 oraz 2019 wydatkowano na świadczenia rzeczowe, wynikające z przepisów bhp, odpowiednio kwotę 6 818,57 zł i 8 800,84 zł. Weryfikacji poddano ww. kartoteki wyposażenia pracowników w konfrontacji z zapisami określającymi normy przydziału odzieży i obuwia roboczego, stwierdzając, że niektórzy pracownicy nie otrzymali wszystkich elementów odzieży przysługujących na danym stanowisku zgodnie z tabelą przydziału środków ochrony indywidualnej, odzieży i obuwia roboczego, np.:

- z kartoteki jednego pracownika na stanowisku pomoc kuchenna wynika, że nie otrzymała m.in. gumowców, peleryny przeciwdeszczowej, czepka, fartucha wodoodpornego,
- pracownik na stanowisku konserwator dla którego kartoteka jest prowadzona od 2014 r. nie otrzymał kurtki przeciwdeszczowej,
- z kartotek pracowników na stanowisku kucharka nie wynika aby zostały wyposażone w fartuch wodoodporny.

4.6. Przestrzeganie stosowania Procedury MDR i przepisów MDR

Podczas czynności kontrolnych weryfikacji poddano stosowania Procedury MDR i przepisów MDR zgodnie z zarządzeniem nr 0050/418/19 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 24 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia wewnętrznej procedury postępowania w zakresie przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązku przekazywania informacji o schematach podatkowych w jednostkach organizacyjnych Miasta Tychy i komórkach organizacyjnych Urzędu Miasta Tychy. Do kontroli przedłożono oświadczenie (stanowiące załącznik nr 6) złożone przez dyrektora Żłobka oraz pracowników CUW, tj. głównego księgowego, dwóch specjalistów ds. procesów płatności i rozliczeń, specjalisty oraz referenta ds. finansowo – księgowych o: zapoznaniu się z Procedurą wewnętrzną w zakresie przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązku przekazywania informacji o schematach podatkowych MDR obowiązującą w Gminie Miasta Tychy; zrozumieniu postanowień Procedury wewnętrznej MDR i zobowiązaniu się do jej przestrzegania w sytuacjach przewidzianych w Procedurze oraz w przepisach dotyczących przekazywania informacji o schematach podatkowych oraz o znajomości przepisów prawa w zakresie przekazywania informacji o schematach podatkowych i zasady zgłaszania rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń przepisów MDR i obowiązków wynikających z Procedury. Podczas czynności kontrolnych ustalono, iż do dnia kontroli w jednostce nie dokonano uzgodnień mogących stanowić schemat podatkowy.

Na powyższych ustaleniach protokół zakończono.

Protokół składa się z 61 stron kolejno ponumerowanych i zaparafowanych przez osoby uczestniczące w postępowaniu kontrolnym.

Niniejszy protokół podlega publikacji w wersji elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z postanowieniami:

- art. 6 ust. 1 pkt. 4 lit a) tiret drugie z zastrzeżeniem art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1429).

Protokół sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, które po uprzednim odczytaniu podpisano. Jeden egzemplarz protokołu pozostawiono w kontrolowanej jednostce, tj. w Żłobku Miejskim w Tychach, drugi w Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy.

5. Pouczenie:

Dyrektor Żłobka Miejskiego w Tychach lek pediatra [REDACTED] oraz Dyrektor Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy mgr [REDACTED] zostali poinformowani o prawie do złożenia w ciągu 7 dni od daty podpisania niniejszego protokołu dodatkowych wyjaśnień i uwag co do treści protokołu do Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy.

Tychy, dnia 25.09.2020 r.

Protokół podpisały następujące osoby:

Lp.	Imię i nazwisko, Stanowisko	Podpis i pieczętka
1.	[REDACTED] – Dyrektor Żłobka Miejskiego w Tychach	/-/ [REDACTED]
2.	[REDACTED] – Dyrektor Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy	/-/ [REDACTED]
3.	[REDACTED] – Główna Księgowa Centrum Usług Wspólnych Miasta Tychy	/-/ [REDACTED]
4.	[REDACTED] – Główny Specjalista Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy	/-/ [REDACTED]